Redacțiunea Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henric Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat*: în Frankfurt: *G. L. Daube*: în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ inserțiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMĔRŬ DE DUMINECĂ 39)

„Gazeta" ese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe sése luni 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe sése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe sése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe sése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 216.—Anulŭ LIV. Brașovŭ, Duminecă, 29 Septemvre (11 Octomvre). 1891.

Românii Ardelenĭ la Praga.

Brașovŭ, 28 Septemvre v.

Scimŭ, că mai mulțĭ fruntașĭ românĭ din Transilvania și părțile ungurene au plecatŭ pe la sfîrșitulŭ sĕptĕmânei trecute la esposiția cehă din Praga.

Despre decursulŭ acestei escursiunĭ n'amŭ primitŭ până în momentulŭ de față unŭ raportŭ amĕnunțitŭ, dér din scirile telegrafice, ce nĭ-au sositŭ până acum, vedemŭ cu bucuriă, că Românilorŭ Ardelenĭ li-s'a făcutŭ în Praga o primire din cele mai simpatice.

Ospeții românĭ, carĭ au sositŭ la Praga Lunĭ séra, în 5 Octomvre n., fură salutațĭ cu căldură la gară din partea unei delegațiunĭ, în care se aflau profesorii universitarĭ Dr. Jarnik, Dr. Pič și advocatulŭ Podlipno, representantulŭ Cehilorŭ tinerĭ. Séra Românii au fostŭ învitațĭ la representația teatrului naționalŭ cehŭ, ér în diua următóre Românii visitară în corpore Esposiția.

La pórta Esposiției, Românilorŭ li-s'a făcutŭ o primire solemnelă. Mai întâiu D-lŭ *Dr. Sedlak* îĭ bineventă printr'o vorbire rostită în limba cehă, în care, mulțumindŭ Românilorŭ pentru onórea făcută, accentuă, că stăruințele națiunei cehe și române au cam aceeașĭ țintă. Vorbĭ apoi d-lŭ *Jarnik* în limba română, asigurândŭ pe Românĭ de simpatiile națiunei cehice, care — dise d-sa — deși nu e legată prin sânge și limbă cu națiunea română, a avutŭ înse în trecutŭ aceeașĭ sórte și are în presentŭ multe puncte de atingere cu Românii.

La aceste vorbirĭ de bineventare din partea Cehilorŭ, rĕspunse d-lŭ *Dr. Mureșianu*, mulțumindŭ în limba cehă pentru deosebita atenția și căldurósa primire, și apoi continuândŭ în limba română, arătă motivele visitei române la Esposiția și încheiă cu vii urărĭ pentru prosperitatea națiunei cehe și a Boemiei.

Numĕrosulŭ publicŭ, ce fusese de față la acéstă primire, aclamă cu entusiasmŭ pe Românĭ și vorbitorĭ.

In diua următóre, Mercurĭ, Românii visitară din nou Esposiția și făcură o preumblare prin orașŭ, ér séra a urmatŭ unŭ splendidŭ banchetŭ în onórea Românilorŭ.

Cu ocasiunea acestui banchetŭ, care fù presidatŭ de deputatulŭ *Dr. Sokol*, s'au schimbatŭ asigurărĭ de simpatiă între Cehĭ și Românĭ și s'a accentuatŭ comuniunea de interese naționale și de esistență între ei, precum și *marea importanță a solidarității între Slavii și Românii monarchiei habsburgice*.

E de prisosŭ a mai aminti, că la acestŭ banchetŭ a fostŭ o însuflețire mare.

Nicĭ tinerimea cehă n'a rĕmasŭ nepăsătóre față cu Românii Ardelenĭ, căcĭ după cum aflămŭ din telegrama, pe care o publicămŭ mai josŭ, tinerii universitarĭ cehĭ încă se grăbiră a-șĭ manifesta simpatiile lorŭ față cu óspeții românĭ.

Acestea manifestații de simpatiă ale bravilorŭ Cehĭ trebue sĕ le considerămŭ ca unŭ bunŭ augurŭ pentru raporturile nóstre viitóre cu popórele slave ale monarchiei, carĭ luptă ca și noi pentru asigurarea esistenței lorŭ naționale.

De aceea nu ne îndoimŭ, că aceste manifestații de simpatiă ale Cehilorŭ dela Praga vorŭ face o bună impresiă asupra tuturorŭ Românilorŭ cunoscĕtorĭ de lucru.

Importanța escursiunei Românilorŭ Ardelenĭ începe a fi accentuată din partea întregei presse române și streine, precum se póte vedé din reasumările de mai josŭ, pe carĭ reproducêndu-le, ne reservămŭ a ne pronunța și noi mai târdiu, după ce vomŭ fi primitŭ raportulŭ amĕnunțitŭ.

Vocĭ asupra visitei
Românilor Ardelenĭ la Praga.

Visita Românilorŭ Ardelenĭ la Praga este multŭ aprețiată și din partea frațilorŭ nostri de dincolo de Carpațĭ.

Scirile telegrafice privitóre la simpatica primire, ce li-se făcù Românilorŭ Ardelenĭ la Praga, diarele de dincolo le înregistrară în fruntea colónelorŭ lorŭ și curênd după acésta se și grăbiră a se pronunța în modulŭ celŭ mai consciu.

Astfelŭ „*Naționalul*", sub titlulŭ „*Manifestațiă însemnată*" publică în numĕrulŭ sĕu de erĭ următorulŭ articolŭ:

Românii Ardelenĭ au făcutŭ, dilele acestea, unŭ pasŭ care merită deosebită atențiune.

Se scie, că până acumŭ, orĭ-câtŭ de nemulțumitóre era situația lorŭ politică, Românii din Ardealŭ s'au mărginitŭ se lucreze singurĭ, cu propriele lorŭ forțe; celŭ multŭ décă în unele momente s'au înțelesŭ cu Sașii, mai multŭ pentru folosulŭ acestora.

Isolarea acésta era o greșélă.

Nu numai Românii ardelenĭ suntŭ nemulțumițĭ cu situația lorŭ; în monarhia dualistă, elementele nemulțumite suntŭ fórte numĕróse și represintă o porțiune însemnată din poporația imperiului.

Nemulțumițĭ suntŭ Cehii; nemulțumițĭ suntŭ Italienii; nemulțumițĭ suntŭ Croații.

Tóte aceste elemente luptă, fiă-care în parte, de anĭ de dile fără ca până acum sĕ ajungă la izbândă.

Se pare, că *Românii ardelenĭ au începutŭ sĕ vadă greșéla și sĕ voiéscă a o îndrepta*.

O telegramă cu data de 24 Septemvre ne-a însciințatŭ, că o delegațiă de 30 de Românĭ din Transilvania, sub conducerea doctorului Mureșianu, a sositŭ la Praga, pentru a visita esposițiunea națională de acolo.

Primirea făcută Românilorŭ a fostŭ din cele mai călduróse și s'au rostitŭ cu acestŭ prilegiu discursurĭ pline de înțelesŭ.

In cuvéntarea sa d. Sedlak a relevatŭ faptulŭ, că sforțările națiunei române și ale națiunei cehe au aceiașĭ țintă.

Doctorulŭ Jarnik, în discursulŭ sĕu, asigură pe Românĭ de simpatia națiunii cehe, care deși n'are legăturĭ de sânge și de limbă cu națiunea română, *a avutŭ totușĭ cu ea în trecutŭ o sórte comună și are în timpulŭ de față multe puncte de atingere.*

Publiculŭ numĕrosŭ care era de față la primire, a doveditŭ, prin ovațiile făcute, că împărtășesce vederile oratorilorŭ.

Recunóscerea solidarității ce légă pe națiunile nemulțumite din monarchiă, e unŭ actŭ a căruia însemnătate nu trebue sĕ scape nimĕnui.

Se póte fórte bine, ca în elŭ sĕ fiă începutulŭ unei înțelegerĭ *în vederea unei acțiunĭ comune pentru recăpĕtarea drepturilorŭ fiă-cărei naționalitățĭ.*

Acésta va schimba multŭ fața politicei interne din monarchia austro-ungară.

Lupta între nemulțumițĭ și aceia carì producŭ nemulțumirea s'ar da în condiții cu totulŭ altele și armonia care lipsesce astădĭ, între naționalitățile monarchiei s'ar restabili mai curêndŭ.

Orĭ-ce s'ar întêmpla însĕ, *ducerea delegațiunii Românilorŭ ardelenĭ la Praga e unŭ evenimentŭ, care merită sĕ nu trécă nebăgatŭ în sémă.*

„Timpulŭ" consacră visitei Românilorŭ Ardelenĭ la Praga următorulŭ articulŭ de fondŭ:

In momentele de față, mai multŭ de câtŭ orĭ-când, orĭ-ce se petrece la frații noștri de peste granițe, trebue sĕ ne intereseze și sĕ atragă deosebita nóstră luare aminte.

Voimŭ sĕ vorbimŭ de demonstra-

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Trandafirŭ.

Poveste din bĕtrênĭ.

Ascultațĭ, bunĭ creștinĭ, ce sunteți, sĕ vĕ spunŭ o poveste de pe vremea când era moșulŭ colea în flórea vêrsteĭ, adecă sĕ nu mintŭ, colea pe când mumă-sa încă nu-lŭ făcuse, și el îĭ aducea apă cu ciurulŭ și lemne cu sula sĕ facă pâne din făină de gândacĭ.

Adecă în vremea vechiă, pe când șóreciĭ umblau cu pintenĭ, trăia o babă bĕtrână, maĭ bĕtrână decâtŭ mine, carea când voia sĕ-șĭ vadă feciorulŭ, își ridica genele cu cârja. Adecă sĕ mĕ iertațĭ, că nu vĕ spuseiu, că avea unŭ feciorŭ, scii colea pe placul fetelorŭ din satŭ, cu spete late, cu pĕrŭ maĭ negru decâtŭ fundulŭ căldării; câtŭ despre ochĭ, nu sciu, ce sĕ mai dicŭ, destulŭ, că băga fetele în bólă.

Baba asta, sĕ vĕ spunŭ, era dómnă mare, toțĭ îĭ porunciau câte ceva, numaĭ ea nu porunciа nimĕnui nimicŭ. Totŭ ce avea, erau 6 oĭ negre, pe carĭ le păscia drăguțulŭ ei de feciorŭ prin poenile pădurilorŭ. In tótă diminéța, feciorulŭ pornia cu oile la pășune și nu se mai întorcea până séra.

Ei, uitasemŭ sĕ vĕ spun, că pe feciorŭ îlŭ chiăma *Trandafirŭ*.

Intr'o bună diminéță, plecà așa-déră Trandafirŭ cu cele șése oĭ la pășune. Ca sĕ-ĭ maĭ tréca de urîtŭ și ca sĕ maĭ alunge afurisitele de gândurĭ de pe la fetele din satŭ, ce făcù Trandafirŭ? Ișĭ scóse fluerulŭ de socŭ din șerparŭ și începù sĕ cânte una. Da cânta așa de frumosŭ feciorulŭ babei, încâtŭ, dragii mei, décă l'ațĭ fi auditŭ cum cânta, de bună sémă ațĭ fi chiămatŭ și pe moșulŭ d.-vóstră din grópă sĕ-lŭ audă cum cânta. Altmintrelea, décă cumva nu mĕ credețĭ, n'avețĭ decâtŭ sĕ întrebațĭ pe fetele din satulŭ lui Trandafirŭ, carĭ eșiaŭ nóptea pe furișŭ din casă și se adunau în livada dela isvorŭ, unde chiămau pe Trandafirŭ sĕ li cânte.

Adecă, cum diseiu, Trandafirŭ începù sĕ cânte de dragulŭ fetelorŭ. Elŭ cânta așa de drăguțŭ, încâtŭ paserile și șerpii și lupiĭ, cu unŭ cuvêntŭ tóte dobitócele, se adunară împrejurulŭ lui ascultându-lŭ cum cânta.

In mijloculŭ acestorŭ dobitóce venì și unŭ moșŭ bĕtrânŭ, maĭ bĕtrânŭ ca moșulŭ meu, când luase pe bunica mea. Bĕtrânulŭ audise cântecululŭ luĭ Trandafirŭ și înduioșatŭ de frumseția cântecului venise și elŭ maĭ aprópe, ca sĕ-lŭ audă mai bine. Bĕtrânulŭ avea cu elŭ trei cânĭ marĭ, ca juncii popii din satulŭ cu orbii.

Bĕtrânulŭ puse mâna pe umĕrulŭ luĭ Trandafirŭ, întrebându-lŭ, décă nu voesce sĕ facă schimbŭ cu elŭ, adecă sĕ-i dea douĕ oĭ pe unŭ câne.

„Ba da", dise Trandafirŭ, „și așa am lipsă de unŭ câne la oi."

După ce têrgulŭ fù făcutŭ, bĕtrânulŭ plecà cu cei doi cânĭ și cu cele douĕ oi, de unde venise. Trandafirŭ mai ședù câtŭ ședù, dér la urma urmelorŭ plecà către casă abia apucândŭ sĕ arete mamă-sii cânele celŭ mare.

Câtŭ îlŭ vĕdù bĕtrâna cu unŭ câne în loculŭ celorŭ douĕ oi, îlŭ întrebà, că ce mila lui Dumnedeu a făcutŭ. Atuncĭ Trandafirŭ îĭ spuse întêmplarea cea cu bĕtrânulŭ, scițĭ Dvóstră, ómenĭ bunĭ, că dóră nu uĭtarățĭ. Mamă sii lui Trandafirŭ nu-i cam venia la socotélă têrgulŭ feciorului sĕu, dér têrgulŭ era făcutŭ și pace, dér pentru aceea dădù de grijă lui Trandafirŭ, sĕ nu mai facă nicĭ unŭ têrgŭ fără voia ei.

In diminéța următóre Trandafirŭ plecà ér cu oile și cu cânele la pășune. Bĕtrânulŭ ér a venitŭ și ér a făcutŭ schimbŭ cu Trandafirŭ, luândŭ douĕ oi pentru unŭ câne.

Séra Trandafirŭ ér a venitŭ acasă cu douĕ oĭ și doĭ cânĭ. Indată-ce mumă-sa vĕdù, că fecioru-s'o se întórce numai cu douĕ oi și doĭ cânĭ, începù a se boci și a plânge după oi, mai și înfruntândŭ pe Trandafirŭ de nerodiile ce face. Póte că baba ar fi purtatŭ pe Trandafirŭ și mai rĕu, dér scițĭ, că îlŭ avea numaĭ pe elŭ și îĭ era așa de dragŭ la la inimă, tocmaĭ ca unŭ bulgărŭ de aurŭ.

De aceea nu-ĭ mai dise nicĭ o vorbă rea și începù a-lŭ sfătui așa: „Ĕn ascultă, dragulŭ mamii, sĕ nu mai dai oile pe cânĭ, căcĭ atuncĭ cu ce vomŭ mai trăi, dela cânĭ nu putemŭ lua nicĭ unŭ folosŭ, ba încă trebue sĕ li mai dămŭ și de mâncare, căcĭ eĭ nu mânâncă érbă ca oile".

— „Bine, mamă", dise Trandafirŭ;

țiunea simpatică, pe care Românii ardelenĭ au făcut'o la Praga.

Din depeșa pe care amŭ publicat'o erĭ, cetitorii noștri au putută vedé, că 30 de Românĭ din Transilvania s'au dusŭ în corpore sĕ visiteze esposiția din Praga și că li s'a făcutŭ acolo o simpatică și căldurósă primire de către populațiunea cehă. La gară Românii ardelenĭ au fostŭ salutațĭ de către o delegațiune compusă de profesorĭ și de unŭ representantŭ alŭ clubului cehilorŭ tinerĭ. Apoi au fostŭ întêmpinațĭ în modŭ solemnŭ la pórta esposiției, unde d. Sedlak a rostitŭ unŭ discursŭ în limba cehă, prin care a căutatŭ sĕ învedereze că sforțările națiunei române și ale națiunei cehe au aceeașĭ țintă. D. Sedlak a uratŭ bunŭ sositŭ visitatorilorŭ românĭ și le-a mulțămitŭ pentru onórea făcută esposițiunei din Praga.

După aceea, d. profesorŭ dr. Urban Jarnik — care, fiă disŭ în trécătŭ, a învĕțatŭ sĕ cunóscă și sĕ iubéscă pe Românĭ de când studia în Viena și frecuenta cu sirguință ședințele societății academice „România Jună“ și care e membru corespondentŭ alŭ academiei Române, — a salutatŭ pe visitatorĭ în limba română și i-a asiguratu de simpatiile națiunii cehe, „care deși n'are legătură de sânge și de limbă cu națiunea română, a avutŭ, totușĭ, în trecutŭ, o sórte comună și are în timpulŭ de față multe puncte de atingere.“

D. dr. Aurelŭ Mureșianu, directorulŭ „Gazetei Transilvaniei“, a mulțămitŭ în limba cehă pentru primirea căldurósă ce s'a făcutŭ lui și compatrioțilorŭ sĕi, apoi a esplicatŭ în românesce scopulŭ visitei Românilorŭ și a esprimatŭ urărĭ căldurόse pentru prosperitatea națiunei cehe și a Boemiei.

Publiculŭ numĕrosŭ, care asista, ne spune telegrama, a aclamatŭ cu entusiasmŭ pe Românĭ și pe oratorĭ.

Aceste fapte, orĭ câtŭ de puținŭ însemnate s'arŭ păré la prima vedere, *au o netăgăduită însĕmnătate politică* și cunóscemŭ îndestulŭ sentimentele bunilorŭ noștri prietinĭ dela Budapesta pentru ca sĕ nu ne îndoimŭ unŭ momentŭ, că ei nu potŭ privi cu nepăsare la acéstă amicală și frățéscă demonstrațiune a Românilorŭ din Ardealŭ pentru națiunea cehă.

Nu scimŭ cum vorŭ interpreta foile unguresci demonstrațiunea frațilorŭ noștri, însĕ noi nu putemŭ sĕ nu simțimŭ o deosebită satisfacțiune când vedemŭ, că cu tóte prigonirile de totŭ soiulŭ, pe carĭ au sĕ le îndure, séu mai bine disŭ, din causa tuturorŭ acestorŭ prigonirĭ, Românii ardelenĭ nu numai nu șovăescŭ unŭ momentŭ în lupta lorŭ națională, dér găsescŭ necontenitŭ în inimele lorŭ avênturĭ noue și puternice *ca sĕ afirme individualitatea lorŭ națională și neclintita lorŭ hotărîre de a trăi ca națiune în imperiulŭ austro-ungarŭ.*

Și déca Ungurii, carĭ susținŭ necontenitŭ că avemŭ interese comune cu ei, se vorŭ pĕtrunde mai bine de propriile lorŭ interese, nu vorŭ putea sĕ nu ajungă la convingerea, că ei trebue sĕ conteze cu întréga națiune română și că prin urmare suntŭ datorĭ, chiar pentru propria lorŭ esistență, sĕ se apropie de națiunea română din regatulŭ St. Stefanŭ și sĕ potoléscă nemulțămirile ei....

Astădĭ, când se vorbesce atâta de importanța rolului, pe care-lŭ póte juca națiunea română în certurile dintre puterile cele marĭ, credemŭ că nu e prudentŭ ca ea sĕ fiă nemulțămită tocmai de aceia, carĭ contéză mai multŭ pe ajutorulŭ ei și carĭ arŭ trebui, din contră sĕ-i îngrădéscă și sĕ-i asigure, prin noue garanții, esistența și desvoltarea.

*

Pressa maghiară și jidano-maghiară a statŭ până acum în cea mai mare reservă. Acum însĕ vedemŭ, că a începutŭ și ea sĕ se pună în mișcare. Inceputulŭ îlŭ facŭ cu rĕspândirea unorŭ scirĭ tendențióse, pe carĭ le însoțescŭ cu comentărĭ rĕutăcióse și chiar ridicule. Ca esemplu vomŭ aduce aci următórele:

„*Egyetértés*“, sub titlulŭ: „*Chiuiturĭ valahe în Praga*“ scrie cu data de 8 Octomvre următórele:

„Erĭ séra, după cum împărtășesce o telegramă din Praga, în capitala cehă s'a datŭ unŭ banchetŭ în onórea Valahilorŭ, carĭ au mersŭ sĕ visiteze esposiția. In decursulŭ banchetului, unŭ oratorŭ cehŭ a provocatŭ pe Valahĭ, ca sĕ se alieze cu Cehii în scopulŭ de a stârpi pe Maghiarĭ și pe Germanĭ până la celŭ din urmă omŭ. Valahii, ce erau de față, numai decâtŭ au și încheiatŭ acéstă alianță. Ba și dintre cei ce nu erau de față s'au alăturatŭ unulŭ la acéstă alianță, anume *generalulŭ Trojan Doda*, ?*) care a trimisŭ la Praga o telegramă, în care accentuéză, că e neapăratŭ de lipsă a stârpi pe Maghiarĭ și pe Germanĭ. Incă nu se scie cu siguranță, déca acéstă alianță a celor douĕ puterĭ se baséză pe unŭ pactŭ în scris, orĭ pe unŭ pactŭ verbalŭ, atâta însĕ s'a putută vedé și până acum, că în momentulŭ acțiunei, Trojan va ataca Ungaria, ér Cehii vorŭ ataca în același timpŭ Viena și Berlinulŭ.“

*) Din cuprinsulŭ telegramelorŭ altorŭ foi streine se vede, că „Egyetértés“ confundă pe *deputatula cehŭ Trojan*, cu d-lu Generalŭ Doda. Sĕ vede tréba, că în înferbințéla ei „patriotică,“ fóia ungurescă și-a pierdutŭ capulŭ. — Red.

„*Pester Lloyd*“ publică următórea telegramă particulară a sa, datată din Praga 8 Octomvre:

„In onórea Românilorŭ, carĭ petrecŭ aicĭ, s'a arangiatŭ erĭ séra în hotelulŭ „Ingerulŭ de aurŭ“ unŭ banchetŭ. Deputatulŭ din parlamentulŭ austriacŭ *Sokol* salută pe óspețĭ și observă, că Cehii și Românii au avutŭ o sórte comună. Sórtea și naționalitatea lorŭ suntŭ în pericolŭ, de aceea se întêmplă între ei acum o înțelegere.

„In numele Românilorŭ mulțămì Dr. Aurel *Mureșianu*, care dise: „Voi desfășurațĭ stindardulŭ solidarității slave și noi sperămŭ, că sub acésta este de înțelesŭ *libertatea și egala îndreptățire națională.* La acésta se însinuă și Românii, carĭ în acéstă privință suntŭ solidarĭ cu D-Vóstră“ Dr. *Trojan* își scusă absența sa prin bólă. In scrisórea sa declară, că egoismulŭ fără nicĭ o considerațiune și nisuința actuală a Germanilorŭ și *Maghiarilorŭ*, de a stăpâni și a asupri tóte celelalte naționalitățĭ ale Austro-Ungariei conduce pe tóte celelalte națiunĭ, constrînse de necesitate, la o apĕrare comună. Redactorulŭ *Horica* dise, că germanismulŭ și maghiarismulŭ suntŭ gemenĭ crescuțĭ împreună; nimicirea unuia aduce cu sine nimicirea celuilaltŭ. Românulŭ Dr. *Popovicĭ* declară, că națiunile cele micĭ, unindu-se într'o falangă, vorŭ obține resultatele neașteptate. Elŭ toastă pentru partida tinerilorŭ Cehĭ, care are în programulŭ ei federațiunea.“

„*Budapesti Hirlap*“ publică următórea telegramă, datată din Praga, 8 Octomvre:

„In onórea Valahilorŭ, carĭ au venitŭ sĕ visiteze esposiția, Cehii au arangiatŭ erĭ unŭ banchetŭ la care s'au rostitŭ toaste furióse în contra Germanilorŭ și a Maghiarilorŭ. Unŭ Cehŭ dise între altele: „Germanii și Maghiarii suntŭ frațĭ gemenĭ, déca unulŭ din ei se va prăpădi va trebui sĕ se prăpădéscă și celalaltŭ. Trebue sĕ batemŭ pe dușmanii noștri comunĭ, deși tabăra nóstră nu e comună“. *Deputatulŭ Trojan*, care încă a fostŭ invitatŭ la banchetŭ, din causă de bólă n'a putută fi de față, dér a trimisŭ o scrisóre, în care deasemenea vorbesce despre înfrângerea Germanilorŭ și Maghiarilorŭ“.

Totŭ cam în sensulŭ acesta suntŭ și scirile rĕspândite de celelalte foi unguresci, dela carĭ de altmintrelea nicĭ de cum nu neamŭ așteptatŭ sĕ întêmpine în adevĕratulŭ ei înțelesŭ acéstă visită a Românilorŭ în Praga.

Telegramă part. a „Gaz. Trans“.

Praga, 9 Octomvre*). La dorința studențilorŭ universitarĭ cehĭ, *Mureșianu a visitatŭ societatea lorŭ literară, unde fù primitŭ de peste 100 studențĭ cu însuflețire.*

CRONICA POLITICĂ.

— 28 Sept. (10 Oct.)

— In 3 Octomvre s'au deschisŭ érășĭ ședințele **dietei unguresci**. Acésta este cea din urmă sesiune a actualului periodŭ electoralŭ de 5 anĭ și e fórte posibilŭ, că va fi cea din urmă pentru cabinetulŭ lui Szapary, a căruia situațiune a devenitŭ acum multŭ mai grea ca mai înainte.

Situațiunea lui Szapary s'a îngreunatŭ prin aceea, că partida moderată, în a căreia frunte se află contele Apponyi și care — când cu reforma administrațiunei — a luptatŭ alăturea cu Szapary, acum s'a ruptŭ de către Szapary și s'a alăturatŭ la partida așa numită „independentă“. Așa-déră de-acum înainte nu numai Kossuthiștii, ci și Apponyiștii împreună cu tótă céta oposițională vorŭ da năvală asupra lui Szapary, pe care, bunŭ norocŭ sĕ aibă déca nu-lŭ vorŭ rĕsturna dela putere.

Celŭ mai rêvnitorŭ de a ajunge la putere ca ministru președinte în loculŭ lui Szapary, este contele Apponyi care face totŭ posibilulŭ pentru a-șĭ câștiga popularitate și a-șĭ asigura astfelŭ isbênda la fitórele alegerĭ de deputațĭ, ce se vorŭ face în anulŭ viitorŭ. N'a întârdiatŭ Apponyi a se duce chiar și la adunarea generală a „Kulturegylet“-ului, ce s'a ținutŭ dilele acestea în Têrgu-Murĕșului. Aci Apponyi a preamăritŭ ideile de maghiarisare ale Kulturegyletului și prin acésta a scosŭ din sărite pe toțĭ șoviniștii Kulturegylet“-iștĭ, carĭ îi făcură lui Apponyi marĭ ovațiunĭ.

Va sĕ dică și aicĭ se adeveresce, că „Kulturegylet“-ulŭ este pentru „patrioțĭ“ unŭ minunatŭ mijlocŭ de căpătuire. Scie Apponyi, cum se potŭ câștiga astădĭ simpatiile șoviniștilorŭ maghiarĭ, dér deu și noi scimŭ, că din punctulŭ nostru de vedere Apponyi nu este cu nimicŭ mai bunŭ decâtŭ Szapary, — sĕ-lŭ iai pe unulŭ și sĕ dai în celălaltŭ. De aceea noi până-i cucu dela ministru ungurescŭ n'avemŭ sĕ așteptămŭ nimicŭ. Micĭ nu ne trebue nouă mila lorŭ, căcĭ suntemŭ noi unŭ poporŭ destulŭ de bravŭ și destulŭ de numĕrosŭ pentru a ne elupta drepturile nóstre. Numai tăriă de astfelŭ și bărbăția în luptă sĕ avemŭ și învingerea sigurŭ a nóstră va fi.

*) Sosită erĭ séra după încheiarea foiei. — Red.

„fără voia d-tale nu voiu mai face nicĭ unŭ têrgŭ“.

Vorbă sĕ fiă; gura dice, gura minte. In diminéța următóre, Trandafirŭ merse ér cu oile la câmpŭ și cu cei doĭ cânĭ după elŭ. Aicĭ ér se întêlni cu bĕtrânulŭ, carele și de astădată îlŭ întrebà, déca nu voesce sĕ facă têrgŭ și cu alŭ treilea câne. După multă vorbă, Trandafirŭ sĕ învoì și dădù și cele douĕ oi, ce le maĭ avea, pentru alŭ treilea câne. Atuncĭ bĕtrânulŭ îĭ dise:

— „Ascultă, dragulŭ moșului, mare norocŭ ai avutŭ, că ai schimbatŭ cu mine; cânii aceștia trei o să țĭ fiă de mare folosŭ, ei o să te facă împĕratŭ. Uite, pe cânele acesta îlŭ chiamă *Frundă*, aude de treĭ poște de departe și rupe porțĭ de aramă; pe ăstalaltŭ îlŭ chiamă *Șlitu*, aude patru poște de departe și rupe porțĭ ferecate de argintŭ; ér pe acesta îlŭ chiamă *Dida*, aude de șése poște de departe și rupe porțĭ bătute în aurŭ“.

După-ce bĕtrânulŭ îĭ spuse aceste lui Trandafirŭ, plecà éră pe unde a venitŭ, ér Trandafirŭ fiind-că acum nu mai avea ce maĭ păzi, căci oi nu mai avea, plecà cu cânii spre casă.

Câtŭ îlŭ vĕdù mumă-sa cu treĭ cânĭ și fără nicĭ o óiă, pe lângă tótă dragostea față de elŭ, începù a mi-lŭ ocărì, Dómne, scii colea, ca o babă bĕtrână.

Tocmaĭ când mamă-sa îlŭ ocăria mai rĕu, trecù pe dinaintea casei unŭ boteiu de fete, ce veniau dela seceră. Aceste se opriră în dreptulŭ caseĭ, ascultândŭ cum baba ocăria pe Trandafirŭ.

Atâta i-a maĭ trebuitŭ și acestuia, ca fetele din satŭ sĕ scie, că mumă-sa la certatŭ și ocărîtŭ; de aceea nu maĭ dise nimică, ci își luà bățulŭ și traista din cui, chemà cânii și plecà.

Când trecù pe lângă boteiulŭ de fete, acestea îlŭ priviau cu jale și amarŭ în inimă; adecă ele vedeau, că Trandafirŭ pléca sĕ nu se maĭ întorcă. Dér nicĭ Trandafirŭ nu avea inimă de pétră, că dóră șĭ elŭ era omŭ, și începù și elŭ a suspina, mai cu sémă când vĕdù pe Flórea lui Codrea ștergêndu-șĭ ochii cu cârpa.

Plecà bietulŭ Trandafirŭ, dér nicĭ elŭ nu scia unde. Merse elŭ di de véră până'n séră, cale lungă sĕ-i ajungă.

— Acum sĕ vĕ spunŭ ceva despre împĕratulŭ țĕreĭ, din carea era Trandafirŭ. Impĕratulŭ acesta se numia *Smĕu împĕratŭ* și avea trei fete, care de care maĭ frumósă, mai frumóse decâtŭ fetele judelui dela noi din satŭ. Impĕratului îl plăcea fórte multŭ de fetele sale și de aceea, ca să nu 'i-le fure cineva, le făcuse o casă de ferŭ și încunjurată pe de tóte părțile cu soldațĭ îmbrăcațĭ totŭ în oțelŭ.

Odată împĕratulŭ acesta era gata sĕ mérgă cu rĕsboiu împotriva *Impĕratului roșu.* Scițĭ de ce? Pentru nimica tótă: Din țéra Impĕratului roșu trecuseră trei furnicĭ peste graniță în țéra lui Smeu-împĕratŭ.

Așa-déră împĕratulŭ era gata de rĕsboiu, armatele lui erau dese ca frunda și iérba și străluciau de-'țĭ luau vederea ochilorŭ de podóba cea mare, ce era pe ele. Fetele rugară pe tatălŭ lorŭ sĕ le slobódă din casa cea mare de ferŭ, ca sĕ védă și ele cum pléca armatele și sĕ-șĭ ia rĕmasŭ bunŭ dela elŭ, căcĭ cine scie déca se va maĭ întórce, orĭ nu. Impĕratulŭ la începutŭ nu voia sĕ le lase nicĭ într'unŭ chip, dér la urmă, înduioșatŭ de rugămintele fetelorŭ sale, se înduplecà a le lăsà sĕ iésă tocmaĭ când dobele cele marĭ de pele de bou începuseră a da semnulŭ de plecare.

Abia eșiseră fetele din casă, când de-odată fură învĕluite în o negură întunecósă și duse în vĕzduhŭ.

Indată după întêmplarea acésta, se lățì vestea în tótă țéra, că fetele împĕratului au fostŭ furate de smeĭ. Impĕratulŭ, tatălŭ lorŭ, întrase deja de multŭ în țéra Impĕratului roșu, și se rĕsboia crâncenŭ cu acesta. Vestea despre furarea fetelorŭ ajunse în curênd și la urechile împĕratului.

Numai atâta i-a mai trebuitŭ împĕratului și începù, Dómne, a se boci și a se plânge după fetele sale furate, mai rĕu ca mama lui Trandafirŭ după oile eì. Indată strânse armatele de pe câmpulŭ de rĕsboiu și plecà acasă.

Câtŭ sosì aci, dede mare poruncă și veste în tótă țéra, că cine îĭ va aduce fetele va căpăta una din ele de nevastă și jumĕtate împĕrățiă ca rĕsplată.

Indată alergară la curtea împĕratului ómenĭ îmbrăcațĭ în oțelŭ din talpă până'n crescetŭ, făgăduindu-se, că vorŭ aduce fetele. Impĕratulŭ le dede tră-

In ședința dela 7 Octomvre a dietei, ministrulŭ ungurescŭ de finance Al. Wekerle a presentatŭ **proiectulŭ de bugetŭ pentru an. 1892.** Cheltuelile totale ale anului viitorŭ suntŭ preliminate cu, cu 295 de milióne, 340,941, ér venitele cu 395 de milióne 353,936 fl. Va sĕ dică rĕmâne unŭ escedentŭ de 12,995 fl.

Resultatulŭ acesta li-se pare guvernamentalilorŭ îmbucurătorŭ, căcĭ au putută celŭ puținŭ sĕ făurescă unŭ preliminarŭ de bugetŭ fără deficitŭ. Dér pare-mi-se, că pentru poporŭ nu va fi niciĭ de cum îmbucurătorŭ acestŭ resultatŭ, deórece prin elŭ cu nimicŭ nu 'i s'au ușuratŭ poporului sarcinile de până acum. Ba ministrulŭ Wekerle a anunțatŭ în exposeulŭ sĕu, că se vorŭ face în viitorŭ mai multe reforme, carĭ póte că vorŭ cere *sporirea bugetului.* S'a lăudatŭ Wekerle, că în ultimii patru anĭ au fostŭ urcate în modŭ fórte considerabilŭ bugetele diferitelorŭ ministere, așa de esemplu bugetulŭ ministeriului de școle a fostŭ sporitŭ cu 1.100,000 fl. la anŭ etc. Asta o credemŭ, căcĭ dóră înființarea atâtorŭ școle și Kișdedovurĭ de maghiarisare au adusŭ cu sine neapĕratŭ urcarea bugetului. Dér vorba e, cum vine ministeriulŭ ungurescŭ, ca din banii contribuabililorŭ noștri sĕ întrețină numai instituțiunĭ de maghiarisare, ér pentru cultura nóstră națională sĕ nu dea niciĭ unŭ banŭ frântŭ? Vedĭ asta este rana cea mare, care lŭ dóre pe poporulŭ nostru.

— La inaugurarea **monumentului** lui *Garibaldi* luă parte și cunoscutulŭ generalŭ *Türr.* In decursulŭ banchetului societății *„Union garibaldienne“* a ținutŭ și generalulŭ Türr o vorbire. Elŭ bĕu pentru unirea și bună înțelegerea între Italienĭ și Francesĭ și în genere pentru rassa latină, și aminti, că ministrulŭ francesŭ de finance *Rouvier* a accentuatŭ în vorbirea sa, că Roma, e capitala Italiei. „Acestŭ cuvêntŭ“ esclamă generalulŭ „alŭ unui ministru francesŭ a fostŭ necesarŭ pentru liniștirea Italiei.“ Generalulŭ Cauzir, ginerile lui Garibaldi, rĕspunse d-lui Türr, dicêndŭ, că cuvêntulŭ unui ministru francesŭ, a sdrobitŭ calumniile, că Francia ar voi se ciontéscă Italia, intenționândŭ de a da Roma, Papei. Apoi se adresă generalulŭ Cauzir directŭ la Türr și dise, că elŭ speră, că va ajunge diua aceea în care Ungaria se va scăpa de jugulŭ austriacŭ. Programulŭ lui Garibaldi va fi împlinitŭ atuncĭ, când Ungaria va fi independentă și când Italia va primi orașele Triestŭ și Trientŭ.

—Diarulŭ „Post“ din Berlin scrie următórele despre **comandele de puscĭ în Francia.** pentru *Rusia:* Fabrica de arme din Chatellerault, una dintre cele trei marĭ fabricĭ ale statului, a primitŭ din partea guvernului rusescŭ o comandă de *o jumĕtate de milionŭ de puscĭ rusescĭ*; fabricațiunea se va începe în curêndŭ și va fi supraveghiată de către trei oficerĭ rușĭ.

De importanță suntŭ și observațiunile bărbatului politicŭ americanŭ, *Poultney* Bigelor, asupra resultatului călătoriei sale recente în Rusia. Elŭ dice, că afară de Jidovĭ suntŭ asuprițĭ și Polonii și Germanii. *Bigelov* dice, că a căpătatŭ impresiune, ca Rusia nu numai că sĕ pregătesce de rĕsboiu, dér că și doresce rĕsboiulŭ. Trupele din Polonia suntŭ în numĕrŭ de 300,000 soldațĭ. Soldații polonĭ suntŭ transferațĭ la marginea ostică ai imperiului. Locuitorii din Varșovia au fostŭ încunosciințațĭ, că fiă-care dintre ei sĕ fiă pregătitŭ a primi de la 10—20 soldațĭ în cvartirŭ.

SCIRILE DILEI.

— 28 Sept. (10 Oct.)

Românii din Bucovina, în ceea ce privesce libertatea pressei, nu stau tocmai cu multŭ mai bine decâtŭ noi. Dovadă despre acésta a dat'o acum de curêndŭ guvernulŭ bucovineanŭ, care a confiscatŭ numĕrulŭ de Dumineca trecută alŭ „Gazetei Bucovinei“, din causă că în acelŭ numĕrŭ se criticase procederea comisarului imperialŭ, contele Pace, în diua de deschidere a congresului bisericescŭ gr. or. — Așa-déră în Bucovina libertatea pressei românescĭ se manifestă prin confiscarea diarelorŭ, ér la noi prin arestarea redactorilorŭ. Va sĕ dică „libertate“ avemŭ berechetŭ și unii și alții.

* *
*

† Carol Stevart Parnell. In 7 l. c. a reposatŭ în Brigthon, vestitul conducĕtorŭ alŭ partidei naționale irlandeze Carol Stevart *Parnell.* Elŭ s'a născutŭ în Avondale. După ce terminâ studiile fu alesŭ deputatŭ în parlamentulŭ din Londra, unde fu unŭ contrarŭ declaratŭ alŭ domniei engleze în Irlanda. In curêndŭ ajunse la o mare celebritate prin activitatea, ce o desfășură în fruntea partidei sale, pe terenulŭ parlamentarŭ. Mai târdiu încurcatŭ într'unŭ procesŭ, 'și perdu multŭ din véda sa. Elŭ muri în urma unei rĕcelĭ.

* *
*

Darŭ pentru biserică. Comerciantulŭ *Teodorŭ Munteanŭ* din Chelmacŭ, protopopiatulŭ Lipovei, împreună cu soția sa *Emilia,* au dăruitŭ la diverse ocasiunĭ pentru biserica gr. or. din Chelmacŭ o icónă a „Nascerei Preacuratei“, unŭ octoichŭ legatŭ frumosŭ, unŭ stiharŭ pentru cetitorĭ „Apostolului“, ér acum mai de curênd unŭ frumosŭ măsaiŭ (fața de masă) pentru pristolŭ, — tóte aceste în prețŭ de 30 fl. Pentru acestŭ darŭ, dlŭ preotŭ din Chelmacŭ, G. Rusu, în numele comitetului parochialŭ, esprimă pe acéstă cale sinceră mulțumită marinimosului dăruitorŭ.

* *
*

† Simeonŭ Michailescu, vechiŭ profesorŭ alŭ liceului din Craiova, Cavalerŭ alŭ ordinului „Coróna României“, a reposatŭ Mercurĭ, în 25 Septemvre v. c. în etate de 66 de anĭ.

* *
*

Atacatŭ de hoțĭ. Ni-se comunică, că economulŭ de vite *Nicolae Voicu Roșculețŭ* din Satulungulŭ Săcelelorŭ, vendêndŭ dilele acestea din Dobrogea cu 333 de oi și berbecĭ pentru tăiatŭ și avêndŭ lânga sine și doi ciobanĭ, în apropierea comunei Pârlita fură atacațĭ de 4 tâlharĭ, carĭ după ce legară pe cei doi ciobanĭ, se întórseră asupra stăpânului lorŭ, Roșculețŭ, pe care îlŭ bătură și-lŭ jefuiră, luându-i toțĭ banii și lăsându-lŭ numai în cămașă, ér din turmă luară 8 oi. In diminéța următóre, primarulŭ din Pârlita a prinsŭ pe doi dintre hoțĭ, dér n'a purcesŭ destulŭ de energicŭ cu ei și tâlharii scăpară érășĭ în libertŭ. Pe unulŭ dintre ei ni-se spune, că îlŭ chémă Niță Munteanu și e de nascere de aicĭ, din Cernatŭ.

* *
*

Casŭ de mórte. In sĕptĕmâna acésta a muritŭ regele Carol de *Würtemberg.* După elŭ va urma pe tronŭ fiulŭ sĕu Wilhelm, care e în etate de 43 de anĭ.

* *
*

Cultivatorii de sfecle de zacharŭ din jurulŭ Brașovului nu prea suntŭ mulțămițĭ cu rôdele muncei lorŭ; mulțĭ credŭ, că mai bine ar fi umblat'o, décă în locŭ de sfecle, ar fi cultivatŭ cartofĭ, séu orĭ ce altceva. Pe lângă acésta maĭ primimŭ și plângerĭ în contra modului, cum sĕ cântăresců sfeclele bieților Românĭ la gara mică din Brașovŭ, unde sĕ încarcă pe trenŭ pentru a se transporta la fabrica din Bodŭ. Ni se spune, că se comitŭ abusurĭ și ómenii, carĭ nu se pricepŭ la cântăritŭ, suntŭ espușĭ înșelăciunilorŭ, precum ni-se spune, că au pătit'o dilele acestea nisce Românĭ dela Ghimbavŭ. — Cultivatorii românĭ de sfecle sĕ fiă cu luare aminte!

* *
*

In contra bețivilorŭ a datŭ fisolgăbirĕulŭ dela Blașiu o ordinațiune, prin care birtașilorŭ dela Blașiu sub pedépsă de 50 fl. li este interdisŭ de așĭ ține localurile lorŭ deschise după 10 óre séra, cu esceptiunea otelurilorŭ „Centralŭ“, „Cristianŭ“ și „Universŭ“, carĭ potŭ sta deschise și până la 12 óre nóptea, mai târdiu înse niciĭ de cum.

Musica orășenéscă va da unŭ concertŭ mâne Dumineca în sala hotelului „Europa“. Inceputulŭ la 8 óre séra. — Intre piesele ce se vorŭ executa, vorŭ fi și următórele: *„Hintermezzo“* de P. Mestrozzi, ca parodiă la intermezzo din „Cavaleria rusticană“ și „Călĕtoria prin Europa“ Potpourri de Hoffmann. „Fin de Siecle“ Humorŭ Quadrille de I. N. Kral.

* *
*

Convocare. Onorații confrațĭ, carĭ au absolvatŭ cursurile teologiei rom. gr. or. din Aradŭ în a. 1886, și pe acésta cale suntŭ convocațĭ și invitațĭ a participa la convenirea colegială, ce se va ține în sala mare a seminarului diecesanŭ din Aradŭ la 9 Noemvre (28 Octomvre) a. c. la 9 óre dim. — Curticĭ 9 Octomvre n. 1891.

Teodorŭ Pinteru,
preotŭ românŭ.

Cununiă. D-lŭ *Vasilie Merețŭ,* teologŭ abs., și d-ra *Victoria Cherciu* se vorŭ cununa în 13 Octomvre v. c. în biserica română gr. or. din Bodŭ. — Dorimŭ fericire tinerei pĕrechĭ!

Érășĭ demonstrațiunĭ unguresci în Pesta.

Acum câteva dile ministrulŭ ungurescŭ de comerciu, Gavriil Baross, *oprĭ vêndarea diarului „Magyar Hirlap“ pe la stațiunile căilorŭ ferate de statŭ.* Redactorulŭ șefŭ alŭ acestui diarŭ este vestitulŭ deputatŭ Iuliu Horvath, mâna dréptă a lui Koloman Tisza.

Mĕsura acésta a provocatŭ o turburare mare în tabĕra șoviniștilorŭ. Deputații Akos Beöthy și Dionisie Pazmandy au interpelatŭ pe ministrulŭ Baross asupra acestei mĕsurĭ. Ministrulŭ își motivă purcederea acésta, dicêndŭ, că diarulŭ „Magyar Hirlap“ *agită mereu printre funcționarĭĭ dela căile ferate de statŭ.* Ministrulŭ Baross dise, că stațiunile căilorŭ ferate suntŭ proprietatea statului, și că prin urmare elŭ, e în dreptŭ sĕ ia mĕsurĭ pentru susținerea disciplinei în serviciulŭ căilorŭ ferate.

Tinerimea universitară maghiară din Pesta *„indignată“* de mĕsura acésta a ministrului, a hotărîtŭ sĕ demonstreze. Spre scopulŭ acesta se adunară într'o cafenea cam în numĕrŭ de 20 de inșĭ, pe lângă carĭ se mai alăturară încă vre-o câțiva „patrioțĭ“. Cu toții plecară apoi și se opriră înaintea casinei naționale, unde aclamară pe Kossuth și libertatea pressei și strigară „Abzug Baross“. Apoi porniră înaintea localului redacțiunei diarului „Magyar Hirlap“.

Aicĭ numĕrulŭ demonstranțilorŭ se urcase la 200. Se audiră strigăte de *„Eljen Horvath Gyula“, „Abzug Baross!“*

---

surĭ de aurŭ și caĭ, carĭ sburau prin aerŭ, numai ca sĕ pótă merge până în țéra smeilorŭ cu ele și sĕ-i aducă fetele.

Dér rĕu s'a înșelatŭ împĕratulŭ; aceștia fuseseră numaĭ Țiganĭ, carĭ după-ce puseseră laba pe căruțe de aurŭ se făcuseră nevĕdutĭ. De altmintrelea împĕratulŭ credea, că au cădutŭ în lupte cu smeii. Afară de aceștia au mai plecatŭ mulțĭ ómenĭ învĕțațĭ, marĭ și tarĭ, cu făgăduiala, că vorŭ aduce fetele împĕratului înapoi, dér niciĭ aceștia nu s'au mai întorsŭ niciĭ cu fete, niciĭ fără fete, bine că puseseră mâna pe căruțe de aurŭ și pe caĭ înaripațĭ, carĭ aruncau focŭ pe nărĭ.

Vĕ spusesemŭ, dragii mei, că împĕratulŭ dăduse veste în țéră, că cine-i va afla fetele, va căpata una din ele de nevastă și jumĕtate împĕrăția ca rĕsplată. Acésta veste o audi și Trandafirulŭ nostru, scițĭ cela cu cânii. — V'ațĭ adusŭ aminte? . . . Ei bine, acum ascultațĭ.

Câtŭ ce audi Trandafirŭ acéstă veste, încredințatŭ pe puterea cânilorŭ sĕĭ, plecă și elŭ într'unŭ norocŭ la împĕratulŭ sĕ-i céră voiă sĕ-ĭ caute fetele. Ajunse la curtea împĕrătéscă. Aci, când era sĕ între în curte, îlŭ întrebară străjile, că ce vré. Când Trandafirŭ le spuse, că vré sĕ caute fetele împĕratului, străjile începură a râde de elŭ dicêndŭ, că unŭ sdrențosŭ ca elŭ sĕ încumetă sĕ se lupte cu smeii, și nu-lŭ lăsară sĕ între.

Tocmai când se bălăbăniau străjile cu Trandafirŭ, împĕratulŭ voia sĕ iésă pe pórtă și audindu-i bălăbănindu se, îi întrebă ce vré omulŭ acela. Atuncĭ Trandafirŭ pășĭ înaintea împĕratului și-lŭ rugă sĕ-lŭ lase și pe elŭ sĕ-i caute fetele, dér lui sĕ nu-i dea nimicŭ, până nu se va întórce cu ele. Impĕratulŭ de ce sĕ nu-lŭ lase și pe elŭ, cum lăsase pe alțĭ mulțĭ, carĭ se duseră cu căruțe pline de aurŭ și cu caĭ sburătorĭ și înapoi nu se mai întorseseră. Ii dede decĭ și lui unŭ inelŭ, ca semnŭ sĕ-lŭ arete fetelorŭ, décă cumva ar da de urma lorŭ.

Plecă Trandafirŭ și de aci cu cânii după elŭ și cu unŭ bĕțŭ de ferŭ în mână ca sĕ nu-i se tocéscă căutândŭ fetele împĕratului.

Merse Trandafirŭ nouĕ anĭ și nouĕ lunĭ, peste ape, peste munțĭ, peste rîurĭ fără punțĭ. Când deodată cânele celŭ mai micŭ Frundă, se opri în locŭ și dise către stăpânulŭ sĕu. Eu, stăpâne, audŭ pe fata împĕratului cea maĭ mare, torcêndŭ cu fusŭ de aramă, de trei poște de departe. Atuncĭ Trandafirŭ plecă pe urma cânelui celui mai micŭ și după trei poste de drum, dădŭ de nisce porțĭ făcute tot numaĭ din aramă. Cătŭ le vĕdŭ Trandafirŭ, îndată îi trecŭ prin minte, că aicĭ trebue sĕ fiă una dintre cele trei fete ale împĕratului. Dér cum sĕ intre în palatulŭ de aramă? Atuncĭ uitându-se la cânĭ, își aduse aminte despre ceea ce îĭ spusese bĕtrânulŭ dela carele luase cânii. Decĭ dise către Frundă: ĕn sĕ vedemŭ, Frundă, n'a mințitŭ bĕtrânulŭ! Numai atâta a mai așteptatŭ, și Frundă câtŭ ai bate în palme se repedi asupra porțilorŭ și în mai puțină vreme de când vĕ povestescŭ, porțile fură sfărîmate. Atuncĭ Trandafirŭ intră înlăuntru mergêndŭ pe urma cânilorŭ.

Merse câtŭ merse și de-odată audi sfîrâitulŭ unui fusŭ de torsŭ și întorcêndu-se în partea de unde venia sfîrâitulŭ, vĕdŭ pe fata împĕratului torcêndŭ tocmaĭ cum îi spusese cânele. Fata câtŭ îlŭ vĕdŭ, sări spre elŭ mirânduse și-lŭ întrebă, cum a pututŭ sĕ între acolo, și-i dise, că décă nu vré ca ciórele sĕ-i mănânce ósele, numai decâtŭ sĕ plece sĕ nu-lŭ afle smeulŭ în împĕrăția lui.

Ei, dise Trandafirŭ, credĭ că dóră eu mĕ temŭ de smei; cum am pututŭ rupe porțile, așa o sĕ potŭ omorî și smeulŭ.

După ce Trandafirŭ dise acestea, arătă fetei unŭ inelŭ întrebându-o, décă-lŭ cunósce. Ea cât îlŭ vĕdŭ își aduse aminte că inelulŭ acela îlŭ mai vĕduse la tatălŭ sĕu. Atuncĭ Trandafirŭ îĭ spuse, că inelulŭ într-adevĕrŭ e dela tatălŭ ei, care l'a trimesŭ ca sĕ o scape de smeu.

Abia gătase Trandafirŭ cu vorba, când iată că unŭ buzduganŭ de 99 de măjĭ trecŭ prin vĕzduhŭ atingêndu-lŭ la unŭ umĕrŭ. Dér Trandafirŭ încă nu era tufă, ci luândŭ buzduganulŭ și învârtindu-lŭ de două orĭ în degetulŭ cel micŭ, îlŭ arunca de unde venise.

Câtŭ ce vĕdŭ smeulŭ, că buzduganulŭ se întórce înapoi ca niciĭ odată, se năcăjĭ și se aprinse ca o claiă de fênŭ

„*Eljen a saitoszabadsáy* (Trăiéscă libertatea presei)!“ până când deputatulŭ Horvath apărŭ la ferésträ şi ţinŭ o vorbire, în care îşĭ esprimà sincera sa bucuriă, că tinerimea îşĭ manifestă iubirea pentru „libertate“.

După aceea porniră érăşĭ cu toţii şi ajungêndŭ înaintea clubului liberalŭ strigară „*Abzug Baross*“ „*Eljen Horvath*“.

Aicĭ însĕ interveni poliţia, care rugà pe „tinerii patrioţĭ“ sĕ se împrăşciă. Dér „voinicoşii“ tinerĭ, înflăcăraţĭ de spiritulŭ „libertăţii“, nu voiră sĕ asculte de rugările poliţiştilorŭ. Când însĕ numĕrulŭ poliţiştilorŭ se mări şi când comandantulŭ lorŭ îi provocà sĕ se împrăsciă, voinicoşii tinerĭ o slăbiră cu „avêntulŭ de libertate“, şi despărţiţĭ în cete mai micĭ, sĕ împrăsciară.

Cu acestea însĕ demonstraţiunile nu se terminară, ci a doua ḑi séra ele se repetară din nou şi încă cu mai mare înveşunare. Despre decurgerea acestorŭ demonstraţiunĭ se comunică următórele:

Pe la 7 óre séra se adunară érăşĭ studenţii universitarĭ, în numĕrŭ de 150. Aceştia se duseră întêiu înaintea redacţiunei ḑiarului „Magyar Hirlap“, unde numĕrulŭ demonstranţilorŭ ajunse la 5—600. Aicĭ strigară „abzug“-urĭ în contra lui Baross şi cântară Szozat-ulŭ şi cerură sĕ audă pe deputatulŭ Iuliu Horvath.

Acesta apărŭ la ferésträ şi ḑise, că e mişcatŭ de insufleţirea tinerimei, manifestată în demonstraţiunile de faţă, se rugà numai, ca sĕ decurgă totulŭ în linisce. „Strada sĕ arate“, încheià Iuliu Horvath, „că scie sĕ respecte legile, pe carĭ nu le respectă locuitorii palaturilorŭ“.

Apoi între strigăte de „éljen“, şi cântândŭ „Szozat“-ulŭ, ajunse mulţimea înaintea *clubului oposiţiunei moderate*, unde în numĕrŭ cam de 800, cerură între strigăte tumultuóse de „*Eljen a saitoszabadsag!*“ şi „*Abzug Baross!*“, ca sĕ vorbéscă deputaţii Akos *Beöthy* şi contele *Apponyi*.

După-ce Akos Beöthy vorbì câteva cuvinte, luà cuvêntulŭ contele *Apponyi*, care ḑise, că trebue păstrate libertăţile eluptate până acum. „Dumneḑeu fiă cu voi, scumpii mei amicĭ,“ încheià contele Apponyi vorbirea sa, fiindŭ sgomotosŭ aclamatŭ de mulţime, care după aceea, cântândŭ cântece „naţionale“, ajunse înaintea *clubului partidei „independente“*.

După ce şi aicĭ sbierară „Abzug Baross!“, cerură tinerii, ca se vorbéscă deputatulŭ *Pazmandy* şi Daniel *Iranyi*. Deórece aceştia nu erau presenţĭ, vorbi în numele lorŭ deputatulŭ Coloman *Thaly*, care mulţămì tinerimei pentru manifestaţiunea acésta.

După aceea întréga „adunătură“, strigândŭ şi sbierândŭ, o luà cătra *casina naţională* unde strigà: „*Le a vasuti miniszterrel! Le Baross! Mehet! Éljen a sajtoszabadság!*“

De aicĭ porniră spra redacţia ḑiarului guvernamentalŭ „Nemzet“, unde începură sĕ miorlăiéscă, sĕ ţipe, sĕ urle, sĕ răcnéscă, făcêndŭ unŭ sgomotŭ asurḑitorŭ. Apoi unŭ studentŭ se suì pe capra unei trăsurĭ, unde *arse unŭ numĕrŭ alŭ ḑiarulni „Nemzet“*, între strigăte nesfârţite de „abzug“, declarândŭ, că atâtŭ demonstraţiunea de erĭ, câtŭ şi cea de astăḑĭ a fostŭ inscenată „esclusivŭ numai de universitarĭ.“

De aicĭ plecară apoi spre piaţa Franciscanilorŭ, unde însĕ se intâlniră cu o trupă de poliţiştĭ călărĭ, carĭ au fostŭ primiţĭ cu fluerăturĭ şi cu sbierăturĭ.

Mulţimea a fostŭ împrăsciată. O grupă mai mare însĕ se adunà înaintea localului *poliţiei centrale*, garda poliţienéscă năvăli în stradă şi o închise de ambele părţĭ. Acum se născŭ o mare zăpăcélă. „Voinicoşii“ se încercau sĕ scape, împingêndu-se printre spalierulŭ de gardişti şi dândŭ ghionturĭ în drépta şi în stânga. Poliţia arestà *8 persóne*, dintre carĭ *cincĭ studenţĭ juristĭ*.

Mulţimea se împrăsciă apoi şi în curêndŭ se făcŭ linisce completă.

Éată, după raportulŭ poliţienescŭ numele celorŭ 8 „neaoşĭ“ Maghiarĭ, făcuţĭ ér nu născuţĭ:

Henric *Zellinek*, Samuel *Heimlich*, Desideriu *Steinberger*, Siegfried *Berger*, Vilhelm *Klein*, toţĭ studenţĭ juristĭ; apoi Vilhelm *Breier*, calfă de fotografiă, Adolf *Feierstein*, calfă de pantofarŭ şi Bela *Fiedler*, culegĕtorŭ de litere.

Étă, aceştia suntŭ „scumpii amicĭ“ ai contelui Apponyi!

Festivităţile dela Nizza şi demonstraţiunile din Roma.

In Dumineca trecută s'a inauguratŭ monumentulŭ lui *Garibaldi* în Nizza, în oraşulŭ sĕu natalŭ.

Francesii au contribuitŭ la ridicarea acestui monumentŭ, pentru-că Garibaldi a fostŭ acela, care s'a luptatŭ alăturea cu Francesii în 1870 în contra Germanilorŭ.

Acéstă festivitate a decursŭ fórte bine, cu tóte că înainte cu două ḑile se întêmplară nisce escese regretabile în Roma.

Scimŭ, că de unŭ timpŭ încóce se facŭ peregrinagiurĭ la Roma din tóte ţĕrile catolice. Aşa au venitŭ la Roma şi peregrinii francesĭ, ca sĕ aducă Papei omagiele lorŭ.

Aceştia visitară între altele şi Pantheonulŭ, unde se afla mormêntulŭ regelui Victorŭ Emanuelŭ. Câţiva peregrinĭ tinerĭ insultară mormêntulŭ, precum şi pe regele Umberto. Acéstă veste se lăţi ca fulgerulŭ prin totŭ oraşulŭ. Poporaţiunea din Roma, agitată la culme din causa acésta, insultà pe peregrinii, ce se aflară pe stradă, încâtŭ autorităţile numai cu mare greutate putŭ sĕ o înfrîneze.

Dér nicĭ poporaţiunea celorlalte oraşe din Italia nu rĕmase mai pe josŭ, ci făcŭ ovaţiunĭ regelui Umberto şi blăstămà pe Francesĭ, ḑicêndŭ, că aceştia voescŭ sĕ restaureze domnia luméscă a papei.

Sub asemenea auspicii era temere, că la sĕrbarea inaugurării monumentului lui Garibaldi sĕ se întêmple evenimente, carĭ sĕ arunce o umbră asupra scopului, pentru care s'a făcutŭ serbarea.

Nu s'a întêmplatŭ însĕ nimicŭ şi sĕrbările au decursŭ cu cea mai mare însufleţire.

Din partea guvernului francesŭ a fostŭ de faţă ministrulŭ de finance *Rouvier*, care e totdeodată şi deputatŭ alŭ acelui ţinutŭ, ér din partea pressei francese a fostŭ senatorulŭ *Ranc*.

Din partea italiană a fostŭ de faţă generalulŭ Canzio, ginerele lui Garibaldi şi numĕroşĭ deputaţĭ italianĭ.

S'au ţinutŭ vorbirĭ atâtŭ din partea representanţilorŭ francesĭ, câtŭ şi din partea celorŭ italienĭ.

Ministrulŭ Rouvier cu deosebire accentuà într'o vorbire a sa, *comunitatea de interese*, ce esistă între *Francia* şi *Italia*; aminti ajutorulŭ, ce l'a adusŭ Garibaldi, Franciei în timpulŭ de restrişte dela 1871.

Pressa francesă aprópe unanimŭ se esprimă favorabilŭ asupra vorbirei lui Rouvier, ḑicêndŭ, că vorbirea acésta va avé unŭ efectŭ salutarŭ asupra relaţiunilorŭ între Francia şi Italia şi totodată va corege impresiunea, ce au procurat'o turburările dela Pantheon.

Ḑiarele germane însĕ, cărora nu li-au prea convenitŭ manifestaţiunile de simpatiă între Francesĭ şi Italienĭ la Nizza, susţinŭ, că Italia e fórte înverşunată în contra Franciei din causa esceselorŭ peregrinilorŭ francesĭ la Roma.

Viitorulŭ ne va arĕta, că óre manifestaţiunile de simpatiă dela Nizza, séu escesele turbulente din Roma vorŭ avé mai mare influinţă asupra raporturilorŭ între Francesĭ şi Italianĭ.

Literatură.

„Apărătorulŭ sănĕtăţii“, ḑiarŭ ilustratŭ de medicină şi igienă populară, apare de două orĭ pe lună, sub direcţiunea d-lui *Dr. N. Manolescu* profesorŭ de oftalmologia la universitatea din Bucurescĭ etc. cu concursulŭ d-lorŭ: Dr, D. Sergiu, Dr. Istrati, Dr. Boicescu, Dr V. Babeşŭ, Dr. Bianu, Dr. Apostoleanu. Dr. Munteauu. Anulŭ I. Cuprinsulŭ N.-rului 11: Despre constituţiune.—Causele moralităţii copiilorŭ în ţĕră la noi. — Nalba (Altea în limba botanică.) — Turbarea. — Cum se împiedecă şi se curarisesce pelagra de profes. C. Lombroso din Turinŭ. — Nepĕsare în casŭ de bólă. — Alicele contra junghiului. — Pentru păduchioşĭ. — Sĕmênţa séu microbii frigurilorŭ palustre în lipitorĭ. — Fondaţia caselorŭ ţĕranului. — Pardoséla caselorŭ ţĕranului. Păreţii caselorŭ ţĕranilorŭ. — Substanţele cu carĭ se lipescŭ păreţii. — Apa albuminósă. — Zĕrulŭ — Lapte de găină. — Mijlóce în contra vĕrsăturilorŭ. — Froiectŭ de regulamentŭ de preventiunea bólelorŭ infecţióse (molipsitóre), de dr. I. Felixŭ; Titlulŭ I: Declaraţiunea obligătóre a bólei. — Titlulŭ II: Mĕsurile generale de poliţiă sanitară. — Conjuctivita granulósă în armată.

*

A eşitŭ de sub tiparŭ **„Tratatulŭ bólelorŭ acute infectătóre.“** Se află de vêndare la subscrisulŭ autorŭ în Rodna vechiă (comit. Bistriţa-Năsĕudŭ); la librăriile N. Ciurcu în Braşovŭ; W. Krafft în Sibiiu şi la Concordia în Nĕsăudŭ.

Preţulŭ unui esemplarŭ numai 1 fl. v. a.

Simeonŭ Stoica,
medicŭ cerc.

HIGIENA.

Nepăsare în casŭ de bólă.

Românulŭ s'a deosebitŭ tot-d'auna prin fapte îndrăsneţe. Acéstă calitate însĕ trebue sĕ aibă o margine, căcĭ dincolo de acéstă margine îndrăsnéla póte

---

şi plecà spre casă sĕ véḑă, cine a cutezatŭ sĕ între în ţéra lui. Câtŭ îi fù de mare mirarea, când, apropiindu-se de casă, vĕḑù pe unŭ omŭ străinŭ vorbindŭ cu fata de împĕratŭ pe prispa casei.

Smĕulŭ întrebà pe Trandafirŭ, că ce caută în ţéra lui. Trandafirŭ îĭ spuse, că a venitŭ sĕ ducă acasă fata împĕratului. Eĭ, ḑise smĕulŭ, înainte de a duce pe fata împĕratului, trebue sĕ mĕ omorĭ pe mine şi asta nu merge aşa uşorŭ, precum te gândescĭ. Hai déră la luptă dréptă şi cine va învinge, aceluia sĕ fiă fata.

Trandafirŭ încreḑêndu-se pe cânii sĕi, se apucà cu smeulŭ la luptă. Se luptară ei o ḑi întrégă, dér sciţĭ Dvóstră că Trandafirŭ nu era smĕu şi nu se putea mĕsura multă vreme cu smĕulŭ. La urma urmelorŭ vĕḑêndŭ, că smĕulŭ are sĕ-lŭ omóre, strigà: „Pe elŭ, Frundă Şlitu, Dida!“

Cânii câtŭ auḑiră vorbele aceste, se aruncară pe smĕu, şi mai iute decâtŭ ai trage odată cu ochiulŭ, fù făcutŭ totŭ sdranţă. Atuncĭ fata împĕratului, vĕḑêndu-se scăpată de smĕu, sări îndată în braţele lui Trandafirŭ, şi plângêndŭ, îi mulţămì, dér îlŭ rugà sĕ scape şi pe surorile ei mai micĭ din mâna celorlalţĭ smei. Trandafirŭ se făgădui, că le va scăpa şi pe ele, şi după-ce odihnì o ḑi şi o nópte de ostenélă şi după-ce dăduse cânilorŭ bine de mâncare, încărcà pe o trăsură cu rótele de aurŭ tóte scumpetele, ce le aflà în casa smĕului. Apoi după-ce se maĭ odihnì o ḑi, plecà cu fata, cu trăsura cu caii şi cu cânii sĕ caute şi pe celealalte fete.

Aşa merseră ei încă peste vr'o două ţĕrĭ şi nóuĕ mărĭ, când Şlitu se oprì în locŭ şi ḑise stăpânului sĕu: Stăpâne, eu audŭ de patru poşte de departe pe fata mijlociă a împĕratului torcêndŭ cu fusŭ d' argintŭ din fuiorŭ de aurŭ.

Atuncĭ Trandafirŭ poruncì cânilorŭ sĕ mérgă spre partea de unde audŭ pe fata împĕratului. Cânii plecară 'nainte, ér Trandafirŭ după ei. După ce maĭ merseră vr'o patru poşte dădură de odată de nisce porţĭ cu totulŭ de argintŭ, înalte de pe pămêntŭ până în ceriŭ. Dér acum, cum sĕ între înlăuntru!

Aducêndu-şĭ aminte, cum întrase la celalaltŭ smeu, poruncì cânilorŭ sĕ rupă porţile. Aceştia câtŭ auḑiră porunca stăpânuluĭ lorŭ, se repeḑiră asupra porţilorŭ şi într'o clipită porţile fură sfărmate. Atuncĭ Trandafirŭ lăsà trăsura şi caii la póртă, ér cu fata şi cu cânii întrà înlăuntru peste dărîmăturile porţilorŭ. Aci Trandafirŭ făcù totŭ ca la smĕulŭ dintêiŭ, numaĭ că cânii avură mai multŭ de lucru, deórece smĕulŭ era tare.

Surorile câtŭ se vĕḑură, săriră una în braţele alteia şi plânseră de bucuriă, căcĭ sciţĭ că nu se vĕḑuseră de nóuĕ anĭ şi mai bine. Ele mulţumiră lui Trandafirŭ strângêndu-lŭ în braţe şi rugându-lŭ că acuma, după ce le-a scăpatŭ pe ele două, sĕ scape şi pe sora lorŭ cea mai mică. Trandafirŭ le făgăduì şi după ce se maĭ odihni vr'o câteva ḑile, plecà cu cele două fete şi cu cânii sĕ scape şi pe a treia, adecă pe fata cea mai mică a împĕratului. Ajunşĭ la pórta cea sfărmată, se suiră în trăsură şi plecară mai departe.

Merse Trandafirŭ şi de astădată ḑile şi lunĭ întregĭ prin pădurĭ şi văi şi munţĭ, astfelŭ încâtŭ copitele cailorŭ se roseseră până la jumĕtate. D'odată, cânele sĕu celŭ mare, Dida, se opri şi ḑise cătră stăpânulŭ sĕu: Stăpâne, eu audŭ la şése poşte de departe pe fata cea mai mică a împĕratului torcêndŭ cu fusŭ de aurŭ.

Atuncĭ Trandafirŭ poruncì cânilorŭ sĕ mérgă înainte în partea de unde audŭ pe fata împĕratului.

Merseră ei pe drumulŭ acesta multă vreme, când deodată dau de o pórtă cu totulŭ de aurŭ. Trandafirŭ face unŭ semnŭ cânilorŭ. Aceştia se aruncară asupra porţii şi o făcură totŭ ţindărĭ. Atuncĭ lăsà Trandafirŭ la pórtă trăsura şi caii, ér cu fetele şi cu cânii întrà înlăuntru.

Aci câtŭ vedeau cu ochii, în tóte părţile era numaĭ aurŭ.

Mergêndŭ mai afundŭ în curtea de aurŭ a smĕului, îl aflară pe acesta pe prispa casei vorbindŭ cu fata cea mai mică a împĕratului.

Uitasemŭ sĕ vĕ spunŭ, că lui Trandafirŭ, de când plecase dela smĕulŭ alŭ doilea, i-a totŭ bătutŭ códa ochiului stângŭ.

Câtŭ ce vĕḑù smĕulŭ pe Trandafirŭ merse la elŭ şi dându-i mâna îlŭ duse în casă. Trandafirŭ nu putea sĕ înţelégă pretinia acésta a smĕului, dér se gândì,

lua multe nume: nebuniă, nepăsare etc.

In materiă de bóle, când îndrasnéla omenéscă trece marginea cuviinţeĭ, noĭ o numim nepăsare, care este unŭ adeveritŭ faptŭ de nenorocire. Israeliţii suntŭ fricoşĭ în totŭ felulŭ, în materiă de bólă însĕ suntŭ şi mai fricoşĭ, şi prin acésta devinŭ superiorĭ Românilorŭ, căcĭ sciu a se feri de bóle. In adevĕrŭ, frica de bólă îi scapă de mórte, până la adêncĭ bĕtrâneţe, pe câtă vreme Românulŭ nostru prin nepăsare îşĭ grăbesce sfêrşitulŭ.

„Apărĕtorulŭ sănĕtăţii“, după care reproducemŭ acestŭ articulŭ, arată, că necurăţenia este o fântână de bóle, ér acestea suntŭ causa morţii. Dar se póte face întrebarea: la ce naţiune necurăţenia este mai la culme, decâtŭ la Israeliţĭ şi cu tóte acestea ei se înmulţescŭ, în chipŭ netăgăduitŭ, maĭ multŭ decâtŭ Româniĭ?

Éca rĕspunsulŭ dreptŭ: Israeliţii sĕ nascŭ mulţĭ ca şi Românii; însĕ dintre Israeliţĭ morŭ mai puţinĭ şi acésta écă pentru ce: deşi trăescŭ în cea mai mare necurăţeniă, deşi din causa acésta iaŭ multe bóle şi póte maĭ multe decâtŭ Românii, însĕ morŭ mai puţinĭ, pentru că atacă din vreme bóla ce i-a lovitŭ. Israelitulŭ nu lasă timpŭ bóleĭ, ca să-lŭ cuprindă şi ca sĕ se înrădĕcineze, aşa încâtŭ orĭ-ce ajutorŭ devine neputinciosŭ, — ci alérgă de îndată la medicŭ şi face orĭ-ce jertfă pentru lecuirea bólei. Elŭ face ca orĭ-ce omŭ deşteptŭ, care nu lasă sĕ se întindă foculŭ în casa lui, perdêndŭ timpulŭ cu planurĭ secĭ de stingere, cu mijlóce ridicole de a se opune flacărilorŭ, ci alérgă îndată la pompierŭ şi încă la unulŭ meşterŭ şi putenicŭ de a opri foculŭ şi de a-lŭ stinge.

Israeliţiĭ n'aŭ descântătóre, bobărniţe, cărturăriţe, etc. pentru bóle. Ceĭ maĭ înapoiaţĭ Israeliţĭ, celŭ multŭ alérgă la unŭ rabinŭ ca la unŭ omŭ învĕţatŭ ca să-lŭ întrebe ce sĕ facă. Acesta îl sfătuesce, şi altŭ sfatŭ nu-i dă decâtŭ îi arată calea pe care sĕ mérgă, adecă la medicŭ, spuindu-i chiar numele aceluia la care suferindulŭ trebue sĕ se adreseze, după felulŭ bólei luĭ.

Rabinulŭ ca omŭ deşteptŭ şi învĕţatŭ, cunósce pe bunii specialiştĭ în materiŭ de bóle, dar Românulŭ, în nepăsarea luĭ, nicĭ chiar după ce l'a rĕsbitŭ, nu alérgă la medicŭ, până nu întrébă pe descântătórele, bobărniţele etc, ce suntŭ cunoscute în părţile locului, şi tocmai când este pe sfêrşitŭ te pomenescĭ cu elŭ într'o căruţă la spitalŭ!

Acolo móre, căcĭ ajutorŭ nu se mai găsesce şi cei ce l'au însoţitŭ, ducŭ cu ei în satŭ vestea îngrijitóre: că a muritŭ la spitalŭ!

Rĕulŭ, care nasce din acéstă împrejurare, pe care a condus'o nepăsarea, este îndoitŭ: întâiu nenorocitulŭ a muritŭ pe când putea sĕ scape, décă ar fi venitŭ mai nainte de a fi fostŭ aşa grozavŭ cuprinsŭ de bólă, şi alŭ doilea în ochii proştilorŭ a descreditatŭ binefacerile spitalului; căcĭ aceştia carĭ nu vĕdŭ nicĭ până la vêrfulŭ nasului, mórtea acelui nenorocitŭ o punŭ pe socotéla spitalului ca şi cum acolo ar fi ómenĭ pregătiţĭ şi plătiţĭ ca sĕ omóre pe cei bolnavĭ.

Décă pentru esemplu unŭ bolnavŭ, care are cancerŭ la gâtŭ, lasă bóla sĕ se înrădĕcineze şi numai după ce a ajunsŭ într'o stare de ne mai suferitŭ se presentă la spitalŭ, în acestŭ casŭ de sine se înţelege, că orĭ-ce ajutorŭ de scăpare este cu neputinţă şi mediculŭ are tristulŭ rolŭ de a privi cu mânile încrucişate, cum acestŭ nepăsătorŭ se stinge, chinuindu-se. Décă s'ar fi presentatŭ la spitalŭ dela începutulŭ rĕuluĭ, ce lesne ar fi fostŭ chirurgului, ca s'o încunjure cu o tăietură şi s'o ridice, fără sĕ maĭ rĕmâe sămênţă de bólă, ca acésta sĕ reîncépă.

Cancerulŭ este o bólă lesne de vindecatŭ, décă chirurgulŭ póte sĕ o atace mai nainte, ca ea sĕ-şĭ fi rĕspânditŭ sĕmênţa departe împrejurulŭ crescăturei, la care dă nascere. Décă-i prea târḑiu însĕ, rĕulŭ devine biruitorŭ şi sórta apropiată este marea suferinţă şi mórtea. O astfelŭ de nepăsare astăḑĭ nu mai este permisă, când nu este orăşelŭ fără medicŭ, când avemŭ atâtea spitale frumóse şi cu medicĭ învĕţaţĭ.

ECONOMIA.

Sĕmĕnăturile de tómnă.

I.

Până bine de curêndŭ credeau o parte însemnată dintre agricultorii noştri, că pentru plugarĭ suntŭ de ajunsŭ cunoscinţele ce şi-le póte câştiga pe cale practică, dela córnele plugului, şi nu mai are trebuinţă şi de alte cunoscinţe; astăḑĭ însĕ s'au convinsŭ cei mai mulţĭ, că cine vré sĕ fiă unŭ plugarŭ harnicŭ, trebue sĕ mai înveţe câte ceva şi din carte, şi nu numai dela córnele plugului.

In speranţa, că numĕrulŭ cestorŭ din urmă, cresce din anŭ în anŭ, lăsămŭ sĕ urmeze şi de astădată câte-va observărĭ asupra esecutărei lucrărilorŭ privitóre la sĕmĕnăturile de tómnă.

După cum sciu, şi agricultorii noştri, timpulŭ celŭ mai potrivitŭ pentru sĕmĕnăturile de tómnă este o sĕptĕmână înainte şi o sĕptĕmână după Ḑiua Crucii (14 Septemvre.) In Germania s'a aflatŭ sĕcara numită „multicaulă“, care se sémĕnă chiar prin luna lui Augustŭ, ér prin luna lui Septemvre se cosesce odată ca nutreţŭ verde, fără a-i se scădea prin acésta ceva din resultatulŭ recoltei. Şi la noi sciu agricultorii, că cu câtŭ se facŭ sĕmĕnĕturile mai de timpuriu ca sĕ apuce mai marĭ în iérnă, cu atâtă potŭ resista cu mai multă tăriă vênturilorŭ şi gerulai de peste iérnă.

Cei mai potriviţĭ agri pentru cultura sĕcarei suntŭ cei cu pământŭ năsiposŭ şi vărosŭ; éră cei cu pământulŭ mai lutosŭ şi humosŭ suntŭ mai acomodaţĭ culturei grâului.

In ţinuturile, pe unde câmpulŭ e împărţitŭ în trei hotare, se facŭ pentru cultura grâului şi sĕcărei câte trei arăturĭ: ogorulŭ, întorsulŭ şi sĕmênatulŭ. La ogorŭ agrulŭ se ară câtŭ se póte de afundŭ, éră la întorsŭ se ară ceva mai pe de-asupra şi la sĕmĕnatŭ ajunge o arătură de unŭ latŭ de mână.

La sĕmĕnatŭ nu numai, că nu ajută nimicŭ arăturile afunde, dér ele mai potŭ fi încă şi păgubitóre prin aceea, că îngrópă sĕmênţa prea afundŭ în pământŭ, de unde ne mai putêndŭ rĕsări, se putreḑesce. Din acéstă causă în economiile mai marĭ s'a întrodusŭ sĕmĕnatulŭ cu ajutorulŭ maşinelorŭ de sĕmĕnatŭ, carĭ îngrópă sĕmênţa în rêndurĭ şi totŭ la o adêncime potrivită.

Cultivândŭ pe unulŭ şi acelaşĭ agru mai mulţĭ anĭ de-arêndulŭ sĕmênăturĭ, puterea lui productivă slăbesce, după-cum ḑice şi proverbulŭ, „că din saculŭ, care totŭ iai şi nu mai adaugĭ nimicŭ, odată dai de fundŭ“. De aci a urmatŭ lipsa îmbunătăţirei séu gunoirei pământului prin bălegarŭ.

La noi, îmbunătăţescŭ agricultorii pământulŭ numai cu bălegariulŭ (gunoiulŭ) vitelorŭ, în alte ţĕrĭ însĕ se mai întrebuinţéză spre scopulŭ acesta încă şi materiile fecalĭ (gunoiulŭ din privăḑĭ), cenuşa de prin fabricĭ, sare, varŭ etc., căcĭ s'a adeveritŭ prin unŭ lungŭ şirŭ de esperienţe, că este de ajunsŭ sĕ lipséscă dintr'unŭ agru sarea séu varulŭ, şi recoltele aceluia sĕ devină din anŭ în anŭ mai slabe.

Celŭ maĭ cu putere bălegarŭ este celŭ dela boi şi vacĭ, care se recomandă în pământurile văróse şi năsipóse; celŭ mai caldŭ este celŭ dela cai şi oi şi se recomandă în pământurile mai recĭ şi lutóse, éră celŭ mai apătosŭ este celŭ dela porcĭ şi bivolĭ şi se recomandă în pământurile mai grase şi humóse.

Bălegarulŭ próspĕtŭ nu e bunŭ la sĕmĕnăturile de grâu, căcĭ conţinêndŭ nisce rĕmăşiţe de bureţĭ, ajută formarea tăciunelui.

La vitele albe 100 chilograme de balegĭ conţinŭ 84 chilogr. apă şi 16 chlgr. nutreţŭ uscatŭ, ér 100 chlgr. de urină (pişatŭ) conţinŭ 94 chlgr. apă şi 6 chlgr. nutreţŭ uscatŭ. La cai, 100 chlgr. de bălegĭ conţinŭ 76 chlgr. apă şi 24 chlgr. nutreţŭ uscatŭ, ér 100 chlgr. urină conţin 90 chlgr. apă şi 10 chlgr. nutreţŭ uscatŭ.

Cu câtŭ unŭ agru este mai sterilŭ, cu atâta trebue sĕ i-se ducă mai desŭ şi mai multŭ bălegarŭ. Acésta au observat'o şi agricultorii noştri, deórece îi auḑimŭ adeseorĭ ḑicêndŭ: „décă ducĭ gunoiu la locŭ, Dumneḑeu îţĭ dă norocŭ.“

Ioanŭ Georgescu.

Vorbe înţelepte.

Culese din mai mulţĭ autorĭ de Ucu.

Timpulŭ.

Décă iubescĭ viéţa, atuncĭ nu perde timpulŭ înzadarŭ; căcĭ viéţa constă din timpŭ... Sĕ nu uitămŭ nicĭ-odată, că o vulpe, care dórme, nu prinde nicĭ o găină. Décă timpulŭ este dintre tóte lucrurile celŭ mai preţiosŭ, atuncĭ perderea de timpŭ este risipa cea mai ruşinósă, căcĭ timpulŭ perdutŭ nu-lŭ mai găsimŭ nicĭ-odată; aceea ce numimŭ noi „destulă vreme“ după adevĕratulŭ ei în-

---

că acesta trebue sĕ fiă mai violénŭ ca fraţii lui.

Smĕulŭ ilŭ întrebà, că ce vêntŭ l'a adusŭ prin ţéra smeilorŭ şi că cine suntŭ cele două fete cu elŭ.

Trandafirŭ îi spuse, că a venitŭ sĕ ducă pe fata cea mai mică a împĕratului acasă, ér cele două fete suntŭ surorile ei.

Bine, ḑise smĕulŭ, décă fraţii mei ţi-le-au datŭ, ţi-o dau şi eu, dér înainte de a pleca, hai sĕ ne petrecemŭ una bună de cunoscinţă.

Trandafirŭ se învoi; éră smĕulŭ poruncì fetei sĕ facă de ale mâncării. Acésta se duse îndată în cuină, dér fiindcă acum avea multŭ de gătitŭ, chiămă şi pe surorile sale într'ajutorŭ. S'apucară tustrele surorile sĕ férbă, sĕ frigă şi după-ce fură gata tóte, le duseră smĕului pe masă. Acesta se puse cu Trandafirŭ la masă vorbindŭ câte de tóte.

După-ce mâncară bine, ḑise Trandafirŭ smĕului, sĕ aducă nisce vinŭ, că nu strică după mâncare.

Bucurosŭ, ḑise smĕulŭ, aşĭ aduce, dér acasă n'am. Tocmai décă ai poftă aşa de mare sĕ béi vinŭ, atuncĭ trimite pe unŭ câne cu unŭ ulciorŭ la délulŭ leilorŭ, că acolo curge vinulŭ vale.

Trandafirŭ atuncĭ poruncì lui Frunḑă, sĕ mérgă sĕ-i aducă vinŭ dela délulŭ leilorŭ. După-ce trecuse câtăva vreme dela plecarea canelui, ḑise smĕulŭ lui Trandafirŭ, sĕ mai triméţă unŭ câne, căcĭ celalaltŭ póte nu se póte lupta cu leii singurŭ. Trandafirŭ atuncĭ poruncì lui Şlitu, sĕ mérgă după Frunḑă şi sĕ-i ajute. Dér cânele schiăuna şi nu voia sĕ se misce din locŭ. Atucĭ Trandafirŭ dădŭ cu piciorulŭ în podele poruncindŭ cânelui încă odată sĕ plece.

Cânele se părea, că cam scia ce avea sĕ se întêmple cu stăpânulŭ sĕu şi de aceea nu voia sĕ plece, ci voia sĕ rĕmână lângă stăpânulŭ sĕu sĕ-lŭ apere, décă cumva smĕulŭ voia sĕ-i facă ceva. Dér în urmă vĕḑêndŭ, că Trandafirŭ nu scie multŭ la glumă, plecà cu urechile dĕbĕlate şi cu códa între picióre.

După ce plecase şi alŭ doilea câne şi smĕulŭ vedea, că nu se mai întórce nicĭ cu vinŭ, nicĭ fără vinŭ, ḑise lui Trandafirŭ sĕ triméţă şi pe celalaltŭ câne, că atuncĭ de bună sémă trei inşĭ se vorŭ putè lupta cu leii şi vorŭ putè aduce şi vinŭ. Fiindcă Trandafirŭ voia sĕ bea vinŭ cu orĭ-ce preţŭ, nu se mai gàndì multŭ, ci poruncì lui Dida sĕ plece şi elŭ. Dér Dida începù a sgăria podelele şi a schiăuna şi nu voia sĕ plece. Atuncĭ Trandafirŭ, nĕcăjitŭ de neascultarea celuialaltŭ câne, ilŭ luà de o urechiă şi scoţêndu-lŭ afară din casă, îi porunci sĕ mérgă după ceialalţĭ soţĭ.

După-ce Trandafirŭ se aşeḑà ér pe scaunŭ, se ridicà smĕulŭ şi îi ḑise: Ascultă omule, acum s'a întorsŭ apa pe móra mea, cânĭ nu mai ai, i-au mâncatŭ leii, acum eu suntŭ mai tare, acum am sĕ ţĭ plătescŭ şi mórtea fraţilorŭ mei.

Când auḑì Trandafirŭ vorbele aceste îngălbinì totŭ la faţă de frică, ér smĕulŭ scoţêndu-şĭ paloşulŭ îi ḑise, sĕ se pregătéscă de mórte.

Trandafirŭ vedea, că smĕulŭ nu glumesce, de aceea se puse în genunchĭ, ḑise unŭ sfântŭ „Tatălŭ nostru“ pentru iertarea pĕcatelorŭ. Sculându-se, ḑise către smĕu sĕ-lŭ lase sĕ mai cânte odată din fluerulŭ sĕu, apoi póte sĕ-lŭ omóre. Smĕulŭ se învoì. Trandafirŭ începù sĕ cânte una de jale în faţa morţii. Cânii, auḑindŭ cântecŭlŭ de jale alŭ stăpânului lorŭ, pricepură îndată, că stăpânulŭ lorŭ e aprópe de mórte, de aceea lăsară totŭ în drumŭ şi o luară la fugă 'napoi spre casa smĕului.

Sosiţĭ aicĭ, aflară uşa încuiată. Indată se aruncară câteşĭ trei pe ea şi rupându-o, întrară în casă. Trandafirŭ câtŭ îşĭ veḑu éraşĭ cânii, prinse curagiu şi le strigà: „Pe elŭ!“

Atuncĭ cânii săriră la smĕu şi într'o clipită ilŭ făcură numai bucăţele. După ce Trandafirŭ vĕḑu că a scăpatŭ de mórte, începù a rĕsufla mai uşorŭ şi a-şĭ guguli cânii. Apoi se duse la fetele de împĕratŭ, carĭ stăteau povestindŭ la olaltă, şi le spuse, că a omorîtŭ smĕulŭ; dér nu uità sĕ spună cum era sĕ fiă elŭ însuşĭ omorîtŭ de smĕu. Fetele câtŭ ce auḑiră, că acum suntŭ câteşĭ trei scăpate, săriră la elŭ şi îi mulţămiră.

După ce Trandafirŭ se odihnì câteva ḑile de ostenelĭ, plecà cu cele trei fete şi cu cei trei cânĭ afară din curtea smĕului.

După ce ajunseră la pórtă, se suiră în trăsură şi plecară către casă, adecă acasă la împĕratulŭ.

Când erau aprópe pe la mijloculŭ drumului către casă, unŭ ţiganŭ rugà pe

ţelesŭ însémnă „puţină vreme“. De aceea sĕ ne sculămŭ de diminéţă şi sĕ lucrămŭ, căcĭ atuncĭ tóte vorŭ fi bune.

Jean Paul.

*

Mijlocŭ ca sĕ ajungĭ la ţintă.

Oamenii bogaţĭ, ca şi cei sĕracĭ, trebue sĕ aibă o inimă liniştită, déca voiescŭ sĕ fiă fericiţĭ. Şi la ţinta acésta mai curêndŭ ajungŭ ómenii prin lipse şi nĕcazurĭ, decâtŭ prin odihnă şi bucurii, căcĭ în lipse şi nĕcazurĭ Dumneḑeu nu-şĭ uită, ne face bucuriă. Deórece însĕ omulŭ numai atuncĭ se póte face părtaşĭ la bucuriă, linişte şi fericire, décă inima lui e multŭ încercată, décă elŭ e statornicŭ, cu tăriă sufletéscă, răbdătorŭ şi înţeleptŭ, atuncĭ de bună sémă, că trebue sĕ fiă în lumea acésta multe lipse şi nĕcazurĭ, căcĭ fără acestea puţinĭ ómenĭ se vorŭ bucura de o inimă bună şi de pacea sufletéscă.

Pestalozzi.

*

Focŭ şi mâniă.

Privesce foculŭ! Flacăra mistue totŭ, ce-i stă în cale; cu câtŭ e mai mare, cu atâtŭ mistue mai iute; décă sĕ stinge, atuncĭ nu mai rĕmâne, decâtŭ cenuşă. — Aşa este omulŭ mâniosŭ. Priviţi-lŭ! Ochii şi faţa lui suntŭ ca para focului, dér mai multŭ încă inima luĭ ferbe de foculŭ ce lŭ mistue. Precum elŭ nimicesce totŭ ce e în jurulŭ sĕu, aşa îşĭ nimicesce şi trupulŭ sĕu şi apoi devine pradă patimilorŭ.

Haenle.

Ingerulŭ şi ghiocelulŭ.

Legendă, de **Iulia B. P. Haşdĕu.**

Intr'o ḑi unŭ îngerŭ sbura în cerulŭ curatŭ, legănatŭ pe stelele cele strălucitóre. Elŭ se opria la fiă-care stea şi rupea câte o flóre pe nimerite, şi după ce a culesŭ câte una din fiă-care lume, formândŭ astfelŭ unŭ buchetŭ cerescŭ în braţe, se coborî pe pămêntŭ şi culese şi de aci o flóre pe nimerite. Apoi se suì érăşĭ în cerŭ şi se făcù nevĕḑutŭ sub bolta azuriă. Florile de pe pămêntŭ, carĭ vĕḑuseră pe îngerulŭ strălucitorŭ, fără a fi vĕḑutŭ flórea, ce o culesese, sĕ întrebau gelóse, care este sora lorŭ fericită, pe care o luase îngerulŭ şi o dusese cu sine?

— E unŭ trandafirŭ, ḑiceau trandafiriĭ.

— E unŭ crinŭ albŭ ca elŭ, ḑiceau crinii cei mândri.

— Nu, e o flóre de portocalŭ cu mirosŭ divinŭ, asigurau portocalii.

— Vĕ spunŭ, sorióre, că nu póte fi altceva, decâtŭ unŭ tulipanŭ, strigà îngânfându-se unŭ tulipanŭ frumosŭ.

Chiar şi viorica, de regulă atâtŭ de modestă, aspira la onórea de a avé o sorióră în raiu şi susţinea cu blândeţă, că îngerulŭ luase o viorică.

Numai ghiocelulŭ sta la o parte în tăcere.

Celelalte florĭ îlŭ uitaseră.

Deodată din înălţimea cerurilorŭ o lacrimă căḑù şi venì sĕ lucéscă pe ghiocelŭ, de unde se rupsese o floricică.

Ingerulŭ nu se arătà; dér o voce ceréscă străbătù aerulŭ parfumatŭ, întocmaĭ ca o plângere iubitóre şi fără sfîrşitŭ.

Sĕrmană flóre, ḑicea ea, flóre într'adevĕrŭ modestă; cere-mĭ vre-o rĕsplată pentru că te-am ruptŭ; vorbesce; ce-mĭ cerĭ tu?

— Puţinŭ lucru, rĕspunse ghiocelulŭ.

— Voescĭ parfumulŭ roselorŭ?

— Nu.

— Strălucirea tulipanului?

— Nu.

— Albastrulŭ saschiului?

— Nu.

— Foile aromatice ale lămâiului?

— Nu.

— Atuncĭ, ce-mĭ cerĭ?

— Deórece voescĭ sĕ-mĭ dai unŭ darŭ, stăpâne, lasă-mĕ sĕ mĕ nascŭ şi sĕ înflorescŭ érna, sub zăpadă şi în gerurĭ, şi ca la mirosulŭ meu celŭ dulce, la apariţiunea mea binecuvêntată, ómenii amorţiţĭ şi îngheţaţĭ de vênturĭ şi de vifore sĕ se simtă încălḑiţĭ şi întăriţĭ prin speranţa primăverei viitóre, a sórelui de focŭ cu raḑele divine.

Din ḑiua aceea, ghiocelulŭ este totdéuna cea dintêiu flóre, care ne surîde după érna posomorîtă, albŭ ca şi cum ar mai purta încă urma lacrimei sfinţite.

A. V—u.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de alŭ 2-lea învĕţătorŭ la şcóla gr. cat. din Ilva-mică, Vicariatulŭ Rodnei, prin acésta se escrie concursŭ cu terminulŭ de 10 Octomvre 1891, pe lângă unŭ salarŭ anualŭ de 200 fl. v. a. fără alte emolumente.

Doritorii de a dobândi acestŭ postŭ au sĕ instrueze cererile lorŭ cu tóte documentele prescrise prin legea şcolastică.

Ilva-mică, în 16 Septemvre 1891.

Din Şedinţa Senatului şcol. gr. cat.

MULTE ŞI DE TOATE.

Putere covârşitóre.

„Ce Nicolae, ér te-au osânditŭ?“ — „Mĕi frate, nu-i minune? Câte-va sute de paragrafĭ de lege, în contra unui singurŭ omŭ!“

*

Napoleon celŭ mare şi grenadirulŭ Berton

Napoleon numai atuncĭ se simţia bine, când se afla între soldaţĭ. La o revistă militară ce o ţinù în Anvers, se depărtà de lângă statulŭ sĕu majorŭ şi trecù pe lângă frontulŭ fiă-cărui regimentŭ, şi se întreţinù cu mai mulţĭ soldaţĭ, aşa încâtŭ toţĭ îlŭ iubiau. — Când se apropià de unŭ sergentŭ bĕtrânŭ, care era decoratŭ cu trei medalii şi cu crucea legiunei de onóre, se uità bine la elŭ, apoi călări mai departe. Bietului sergentŭ îi bătea inima de bucuriă, că împĕratulŭ s'a uitatŭ la elŭ, dér suspinà adêncŭ, şi ḑise, mai încetŭ. „Elŭ nu mĕ cunósce!“ Napoleon îlŭ auḑi, dér nu ḑise nimicŭ, ci trecù mai departe. După ce se terminà revista, poruncì Napoleon ca trupele sĕ facă carrè. Apoi împĕratulŭ aducêndu-şĭ aminte de sergentŭ îlŭ chemà la sine ḑicêndŭ: „Berton, vino încóce.“ Sergentulŭ se înfăţişà înaintea împĕratului. „Iţĭ aducĭ aminte“, ḑise acesta, „că la lupta dela Abukir mi-ai scăpatŭ viéţa? — Da Majestate“ — „La Eylau, ai primitŭ crucea legiunei de onóre, fiind-că te-ai purtatŭ vitejesce.“ — „Da, Majestate.“ — „La Abukir eram generalŭ, te-am făcutŭ atuncĭ sergentŭ; acum suntŭ împĕratŭ, decĭ trebue sĕ înaintezĭ şi tu . . . . te facŭ sublocotenentŭ, în regimentulŭ, în care te-ai purtatŭ vitejesce. — „Nu, împĕrate!“ — „De ce?“ „Fiind-că regimentulŭ meu zace înmormêntatŭ în Flandria, décă voiţĭ Majestate, faceţi mĕ grenadirŭ în gardă, şi atuncĭ Berton va fi mulţămitŭ, ca unŭ rege. “— „Ei bine sĕ fiă. Eştĭ numitŭ sublocotenentŭ în alŭ doilea regimentŭ de gardă.“ — Tovarăşii bravului Berton îlŭ aclamară cu bucuriă; colonelulŭ îlŭ îmbrăţişà şi toţĭ oficerii îi strânseră mâna cu căldură.

P O V E Ţ E.

Cum se vindecă arsura causată prin focŭ sĕu prin apă ferbinte? Pe partea arsă numai decâtŭ pune cârpe udate în apă rece cu ghiaţă, le stórce şi le schimbă adeseorĭ. Baraboi (cartofi) tăiaţĭ în strujele subţirĭ, orĭ lutulŭ bine udatŭ şi frămêntatŭ cu apă rece încă suntŭ bune pe arsurĭ. Décă arsura a produsŭ beşicĭ, mestecă oleu de inŭ orĭ de lemnŭ în părţĭ egale cu apă de varŭ, unge o cârpă móle cu acésta mestecătură şi o pune pe beşicile de arsură schimbând'o de 2—3 orĭ la ḑi. Unŭ altŭ mijlocŭ şi mai bunŭ este pulverea de sodă bicarbonică ca pulvere preserată pe arsură, orĭ topită în apă şi aplicată cu cârpe în formă de învĕlitorĭ umede.

Călendarulŭ sĕptĕmânei.

Septemvre. are 30 ḑile. Vinicerŭ.

1891 Ḑilele sĕptĕm.	Călendarulŭ Iulianŭ	Călend. Gregorian	Sórele rĕsare	Sórele apune
Dum.	29 Cuv. Chiriacŭ	11 Burchard	6. 15	5. 18
Lunĭ,	30 Mart. Grigorie	12 Maximilian	6. 16	5. 16
Marţĭ,	1 Oct. Apost. Anania	13 Eduard	6. 18	5. 15
Mercurĭ,	2 Ciprianŭ şi Justina	14 Calist	6. 19	5. 13
Joi,	3 S. Mart. Dionisie	15 Teresia	6. 20	5. 11
Vinerĭ,	4 Mart. Ieroteu	16 Gallus	6. 21	5. 09
Sâmb.	5 Mart. Charitina	17 Hedwig	6. 23	5. 07

Preţurile cerealelor din piaţa Braşovŭ.

din 9 Octomvre 1891.

Mĕsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta austriacă. fl.	Valuta austriacă. cr.
1 H.-L.	Grâu cel mai frumos	8	20
„	Grâu mijlociu . .	7	60
„	Grâu mai slabŭ . .	7	—
„	Grâu mestecatŭ . .	5	—
„	Sĕcară frumósă .	6	—
„	Sĕcară mijlociă .	5	80
„	Orzŭ frumosŭ .	4	50
„	Orzŭ mijlociu .	4	30
„	Ovĕsŭ frumosŭ .	2	60
„	Ovĕsŭ mijlociu .	2	40
„	Cucuruzŭ	5	—
„	Mălaiu	4	50
„	Mazĕre	9	—
„	Linte	12	—
„	Fasole	5	—
„	Sĕmênţă de inŭ . .	9	—
„	Sĕmênţă de cânepă	5	—
„	Cartofĭ	—	95
„	Măzĕriche	—	—
1 kilă	Carnea de vită . .	—	52
„	Carnea de porcŭ .	—	48
„	Carnea de berbece	—	28
100 kile	Sĕu de vită próspĕtŭ	24	—
	Sĕu de vită topitŭ	36	—

Trandafirŭ sĕ facă bine sĕ-lŭ puie în trăsură, că nu mai póte de picióre. Trandafirŭ, de omŭ bunŭ la inimă ce era, luà ţiganulŭ în trăsură nenădăindu-se, că acelŭ ţiganŭ o sĕ-i facă potcă.

Sosì séra. Trandafirŭ, ostenitŭ de drumŭ se culcà sub trăsură, căcĭ în trăsură lăsase pe fetele de împĕratŭ. Ţiganulŭ încă se culcase şi se făcea, că horcăie, adecă ca şi când ar dormi greu. Dér cioroiulŭ dracului, câtŭ vĕḑù că Trandafirŭ dórme dusŭ, se sculà şi trăgêndu-şĭ paloşulŭ, îlŭ împlântà în pieptulŭ lui Trandafirŭ şi-lŭ omorî.

Uitasemŭ sĕ vĕ spunŭ, că cânii de ostenélă încă dormiau duşĭ şi astfelŭ nu au pututŭ scăpa pe stăpânul lor dela mórte.

După ce cioroiulŭ naibei omorì pe Trandafirŭ, treḑi pe fetele împĕratului şi le jurà, că nu vorŭ spune nimenui pe lume, că elŭ a omorîtŭ pe Trandafirŭ; ba le mai jurà încă, că vorŭ spune tatălui lorŭ, că elŭ le-a scăpatŭ de smei. Fetele, de frică jurară şi plecară cu ţiganulŭ, lăsândŭ pe Trandafirŭ mortŭ, ér pe cânĭ dormindŭ.

După ce merseră ei încă multă cale şi împĕrăţiă, sosiră acasă la împĕratulŭ, tatălŭ fetelorŭ. Impĕratulŭ câtŭ îşĭ vĕḑù dragile lui fete, începù sĕ plângă de bucuriă. Când auḑì, că ţiganulŭ i a scăpatŭ fetele, îndată îlŭ puse împĕratŭ peste jumĕtate de împĕrăţiă şi îi făgădui, că i va da şi o fată de nevastă, tocmai după cum vestise în ţérà.

Acum sĕ ne întórcemŭ la Trandafirŭ şi sĕ vedemŭ, ce s'a mai întêmplatŭ cu elŭ.

Cânii, după ce se treḑiră şi vĕḑură pe stăpânulŭ lorŭ mortŭ, plecară câteşĭ trei sĕ aducă apă vie din fântâna ielelorŭ, ca sĕ învie cu ea pe stăpânulŭ lorŭ. Nu zăboviră cânii multŭ şi se întórseră cu apă vie, pe carea punêndu-o în gura stăpânului lorŭ, îlŭ înviară. Trandafirŭ, când învià, puse mâna pe frunte şi ḑise: Greu am durmitŭ!

Da, ḑiseră cânii, póte că ai fi durmitŭ în vecĭ totŭ aşa décă n'am fi fostŭ noi. Cânii îi spuseră întêmplarea cea cu ţiganulŭ.

Ce sĕ facă acum Trandafirŭ? Plecà şi elŭ către oraşulŭ, unde locuia împĕratulŭ, ale cărorŭ fete le scăpase din mânile smeilorŭ. Ajungêndŭ în oraşŭ, auḑì, că unŭ ţiganŭ a adusŭ fetele împĕratului şi că una dintre ele se mărită după ţiganŭ. Trandafirŭ, ce face ce nu face, trimite pe frunḑă la curtea împĕrătéscă cu unŭ coşŭ, dórà i-orŭ da şi lui ceva dela masa cea bogată. Dér aci câtŭ îlŭ vĕḑură argaţii, îlŭ puseră pe gónă. Ţiganulŭ din fruntea mesei vĕḑêndŭ cânele, scăpà lingura din mână. Nu numai ţiganulŭ, dér şi cele trei vĕḑuseră şi-şĭ făcură semne.

Cum vĕ spuseiu, cânele a fostŭ gonitŭ din curtea împĕratului. Trandafirŭ, vĕḑêndŭ, că cânele se întórse cu coşulŭ golŭ, trimise pe alŭ doilea câne, dórà va fi acela mai norocosŭ. Acesta o păţì totŭ asemenea. Fetele împĕratului şi ţiganulŭ vĕḑură ér cânele. Trandafirŭ vĕḑêndŭ, că şi alŭ doilea câne se întórse cu coşulŭ golŭ, trimise pe alŭ treilea, pe Dida. Fetele împĕratului câtŭ vĕḑură acum şi pe alŭ treilea, înţeleseră, că de bună sémă Trandafirŭ îi trimite. De aceea merseră la tatălŭ lorŭ şi îi spuseră întêmplarea cu cânii şi cu stăpânulŭ lorŭ. Atuncĭ împĕratulŭ poruncì unui argatŭ, sĕ bage ceva cânelui în coşŭ şi sĕ se ducă după câne până unde se va opri şi sĕ aducă la curtea împĕrătéscă pe stăpânulŭ cânelui.

Aşa făcù argatulŭ şi se duse după câne pană la Trandafirŭ acasă şi îi spuse, că împĕratulŭ i-a trimisŭ poruncă sĕ poftéscă până la curtea împărătéscă. Trandafirŭ plecà cu cei trei cânĭ după elŭ, ér cu argatulŭ înainte.

Câtŭ întrară în casă, unde erau nuntaşii, fetele împĕratului săriră susŭ de pe scaune şi mergêndŭ spre Trandafirŭ strigară: Acesta ne-a scăpatŭ, tată, nu ţiganulŭ, apoi mai spuseră tatălui ceea ce făcuse ţiganulŭ cu Trandafirŭ şi cu ele. Atuncĭ împĕratulŭ poruncì sĕ bage pe ţiganŭ într'unŭ sacŭ, saculŭ sĕ-lŭ lege de códa unui calŭ turbatŭ şi sĕ-i dée drumulŭ.

Aşa s'a şi întêmplatŭ, precumŭ poruncise împĕratulŭ, şi ţiganulŭ a fostŭ făcutŭ totŭ bucăţele de potcóvele calului.

După trei ḑile se făcù a doua nuntă în casa împĕrătéscă, căcĭ împĕratulŭ ca sĕ-şĭ ţină făgaduiéla, dădù pe fata lui cea mai mică lui Trandafirŭ şi jumĕtate din împĕrăţiă. Trandafirŭ după ce se făcù împĕratŭ peste jumĕtatea lui de împĕrăţiă, trimise sĕ aducă pe mamă-sa sĕ o facă împĕrătésă.

Eram p'aci sĕ uitŭ, că la nunta lui Trandafirŭ am fostŭ şi eu, dér unŭ blăstămatŭ de argatŭ, când m'a vĕḑutŭ aşa de sdrenţurosŭ, cum eram atuncĭ, a aruncatŭ cu unŭ ciolanŭ după mine şi m'a lovitŭ dreptŭ într'unŭ piciorŭ şi de atuncĭ umblu ca épa popii dîn satulŭ minciunilorŭ.

P F., stundentulŭ.

Cursulŭ losurilorŭ private din 7 Oct.

	cump.	vinde
Basilica . . .	6.80	7.—
Creditŭ	185.25	185.75
Clary 40 fl. m. c. . .	52.25	53.25
Navig. pe Dunăre . .	121.—	123.—
Insbruck	23.—	24.—
Krakau	22.	22.50
Laibach	54.—	55·—
Buda	52.50	53.-
Palffy	17.—	17.40
Crucea roşie austr. . .	11.10	11.40
dto ung. . .	—.—	—.—
dto ital. . .	12.—	12.50
Rudolf . . .	19.50	20.50
Salm . . .	59.—	60.—
Salzburg	24.50	25.75
St. Genois . . .	61.—	63.—
Stanislau	27.50	29.50
Trieitine $4^1/_2$% 100 m. c.	133.—	135.—
dto 4% 50 .	—.—	64.—
Waldstein . . .	34.75	36.75
Windischgrätz . . .	48.75	49.75
Sêrbescĭ 3% . . .	38.30	38.60
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4% . .	113.50	111.90

Tergulŭ de rîmătorĭ din Steinbruch. La 5 Oct. n. starea rîmătorilorŭ a fostŭ de 136,415 capete, la 6 Oct. au întratŭ 2036 capete şi au eşitŭ 1F41 rĕmânêndŭ la 7 Oşt. unŭ numĕrŭ de 136910 capete. — Se notéză: marfa *ungurêscă* veche, grea dela — până la — — cr.. marfă *ungurêscă* tineră grea dela 46 — cr. până la 47— cr., *de mijlocŭ* dela 48 cr. până la $48^1/_2$ cr — *uşóră* dela 50— cr. până la $50^1/_2$ cr. — *Marfă ţĕrănéscă* grea dela — până la — cr. — *de mijlocu* dela — cr. până la — cr. *uşóră* dela 49— cr. până la 50 cr. — *Marfă de România* de *Bákony* grea dela — cr. până la — cr. transitto mijlociă grea dela — cr. până la — cr. însĕ transito uşóră dela — cr. până la — cr. transito dto ţepóşă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlociă dela — cr. până la — cr. *Marfă sêrbéscă* grea dela $46^1/_2$—47 cr. transito, mijlociă grea dela $46^1/_2$—47 cr. transito. uşóră dela 47—48 cr. Porcĭ îngrăşaţĭ de unŭ anŭ dela — cr. până la — cr., îngrăşaţĭ cu cucuruzŭ dela — cr. până la — cr., îngrăşaţĭ cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cântăriţĭ la gară cu $4^1/_2$.

Cursulu pieţei Braşovŭ.

din 10 Octomvre st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.26	Vênd.	9.29
Argintŭ românescŭ -	„	9.18	„	9.24
Napoleon-d'orĭ - -	„	9.26	„	9.30
Lire turcescĭ - -	„	10.50	„	10.55
Imperialĭ - - - -	„	9.50	„	9 55
Galbinĭ - - - -	„	5.40	„	5.45
Scris. fonc. „Albina" 6%		—.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	100.
Ruble rusescĭ - - -	„	121.—	„	123.—
Mărcĭ germane - -	„	57.—	„	57.40

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 9 Octomvre a. c. 1891

Renta de aurŭ 4% - - - - - -	104.05
Renta de hârtiă 5% - - - - - -	100.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare - aurŭ - - - - - - - - - - -	115.50
dto argintŭ - - - - -	97.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune] - -	111.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisunei] -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	—.—
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	89.80
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	104.40
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - -	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	141.
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	130.25
Renta de hârtiă austriacă - - - -	91.25
Renta de argintŭ austriacă - - - -	91.05
Renta de aurŭ austriacă - - -	109.40
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	136.75
Acţiunile băncei austro-ungare - -	1014.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	328.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	283.25
Galbenĭ împĕrătescĭ - - - - - -	5.57
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - -	9.31
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	$57.72^1/_2$
Londra 10 Livres sterlinge	117 45

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Dintre tóte organele, carĭ compunŭ corpulŭ omenescŭ, cele mai importante suntŭ fără îndoială stomachulŭ şi canalulŭ intestinelorŭ. De aceea este consultŭ, ca la cea mai mică bolnăvire a acestorŭ organe sĕ aibă fiă-cine unŭ medicamentŭ la îndemână, care după o scurtă întrebuinţare sĕ delăture bóla. Unŭ asemenea medicamentŭ probatŭ este de decenii în tótă Austro-Ungaria cunoscutulŭ şi plăcutulŭ *„Balsamŭ de viéţă* alŭ lui *Dr. Rosa"* din farmacia lui *B. Fragner* în *Praga* şi de căpĕtatŭ în tóte farmaciile mai marĭ.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ mixtŭ: 4 óre 20 minute diminéţa.
Trenulŭ acceleratŭ (peste Cluşiu): 2 óre 48 minute după améḑĭ.
Trenulŭ de persóne: 7 óre 23 minute séra.
Trenulŭ acceleratŭ (peste Aradŭ): 10 óre 24 minute séra.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ: 5 óre 15 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ: 12 óre 20 minute după améḑĭ.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 19 minute după améḑĭ.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei“, precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriş	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8.20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9 48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10 28
Sighişóra	3 46		4.49	11.04
Haşfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Braşovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		12.20		2.19
Timişŭ		1.41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucuresci		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Bucuresci	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timişŭ	1.42		5.57	
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovaţŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulişŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10.19
Orăştia	10.16		10.50
Şibotŭ	10.36		11.16
Vinţ. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiuşŭ	11.53		12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	3.09		1.39
Alba-Iulia	3.50		2.19
Vinţ. de josŭ	4.09		2.36
Şibotŭ	4.52		3.03
Orăştia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4 17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborşinŭ	8.03		6.24
Bêrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulişŭ	9.58	6 01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovaţŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1.55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroşenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Haţegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirişŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8.15	3.15
Sighişóra	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budatelicŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8.02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oşorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oşorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3.—	7.50
Simeria	5.28	3.20	8.10

Braşov—Zêrnescĭ

Braşov	5.45	4.55
Zêrnescĭ	7.26	6.36

Zêrnescĭ—Braşov

Zêrnescĭ	8.—	8.20
Braşov	8.24	9.44

Nota: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.